

Hallingdal Gjensidig Brannkasse

Årsrapport 2023

Gjensidige
Hallingdal

INNHOOLD

- 3 Styrets beretning
- 8 Resultatregnskap
- 10 Balanse
- 12 Noter
- 39 Kontantstrømanalyse
- 40 Revisors beretning

LEDER

2023 – «Hans», branner og finans

I 2023, fikk vi merke naturkreftene ekstra sterkt med ekstremværet «Hans», som gjorde store skader i vårt område. Det var dramatiske timer da mange måtte evakuere, og mistet kontakten med omgivelsene sine. Mange har fått flytte tilbake til sine hjem, men det er flere som fortsatt lever i en uavklart situasjon. Det er spe-sielt krevende for de dette gjelder. Vi ser at stadig mer ekstremvær utfordrer samfunnet og oss som forsik-ringsselskap. Det blir derfor viktig at vi sammen øker vår bevissthet og evne til å møte naturkatastrofer i fremtiden.

Vi har i tillegg hatt flere brannskader i 2023 som påvirker resultatet for vår brannportefølje. Vi klarte likevel å levere et positivt driftsresultat i året som har gått. En stor takk til våre medarbeidere som har stått på for å tilby gode forsikringsdekninger til våre kunder, og har vært tilgjengelige for kundene våre når en skade har oppstått.

Forretningsbygget vårt på Gol

Vi startet i 2023 en total renovering av forretningsbygget vårt på Gol, som ble bygd i 1977. I tillegg til at bygget oppgraderes til dagens tekniske krav, får vi en innvendig romløsning som er tilpasset dagens krav til arbeids-plasser og møtelokaler. Brannkassa skal fortsatt eie bygget, men driften av bygget og utvikling av tjenester tilknyttet bygget er organisert gjennom vårt datterselskap STIM Work, som også blir navnet på bygget.

Engasjement i lokalsamfunnet

Som et lokalt eid forsikringsselskap ønsker vi å være en støttespiller for lokalsamfunnet vi er en del av. Vi støtter derfor arbeid for barn og unge gjennom støtte til lokale lag, foreninger, organisasjoner og gjennom stipendord-ningen vår «Ung glød». I tillegg har vi, gjennom vår samarbeidsavtale med kommunene i Hallingdal, gitt støtte til arrangement for rusforebygging, og gjennomført sikkerhetsdager for alle 9. klassinger. Vi har også gitt støtte til brannsikkerhet gjennom å gi tilskudd til sikkerhetsforbyggende tiltak til våre kunder og støtte til utstyr til brann-vesenet og Gjensidigebygget på Torpomoen der brannvesenet øver på røykdykking.

Fremtiden

Vi har i dag en stor og voksende markedsandel innen skade- og person-forsikringer i vårt markedsområde. I tillegg til gode selvbetjente forsikringsløsninger, er vi til stede lokalt for å gi våre kunder trygghet i valget av gode forsikringsløsninger. I tillegg til gode forsikringsløsninger sammen med vår samarbeidspartner Gjensidige er vi til stede lokalt med engasjerte og dedikerte rådgivere som kjenner vårt lokalsamfunn.

STYRETS BERETNING

Hallingdal Gjensidig Brannkasse er et lokalt forsikringsselskap med ansvars- og arbeidsområde i kommunene Flå, Nes, Gol, Hemsedal, Ål, Hol i Hallingdal, og Rollag og Nore og Uvdal i Numedal. Selskapet er eid og styrt av medlemmene. Medlem er alle som har løpende forsikringer i selskapet. Selskapet har strategisk samarbeidsavtale med Gjensidige Forsikring ASA. Det er utarbeidet samarbeidsavtale med Gjensidigestiftelsen. Hallingdal Gjensidig Brannkasse er ansvarlig for Gjensidiges virksomhet i vårt område.

Selskapets visjon er «Å kjenne kunden best og bry oss mest». For oss betyr dette at vi skal kjenne hallingen og numedølen best, og at vi skal oppleves som ledende, vennlig, pålitelig og profesjonell i vår kontakt med kundene.

Hallingdal Gjensidig Brannkasse er det eneste lokalt eide forsikringsselskapet i Hallingdal og Numedal, og vi forsikrer ca 50% av skadeforsikringene i området.

I 2023 omsatte vi skadeforsikring (opptjent premie) eks. naturskade for kr 288,8 mill. mot kr 265,3 mill. i 2022.

Hallingdal Gjensidig Brannkasses styrende organer er styret og generalforsamling. Øverste myndighet er generalforsamlingen, der alle medlemmer har møterett. Stemmerett har de valgte representantene til generalforsamlingen. Valg til generalforsamling foregår elektronisk, der alle forsikringstakere har stemmerett.

Ny Hovedavtale med Gjensidige Forsikring ASA trådte i kraft 01.01.2021.

Brannkassedefellesskapet i Norge har et sterkt fokus på hvordan man sammen skal være best mulig rigget for å møte nye tider i forsikringsbransjen.

Styret er fortsatt av den oppfatning at tilstedeværelse i lokalmiljøet, samfunnsengasjement og god rådgivning er nøkkelfaktorer for å opprettholde en fornøyd kundemasse og god lønnsomhet. Dette må imidlertid skje på en måte som er tilpasset forsikringsbransjen og dennes utvikling.

STYRET

Styret består av syv medlemmer, fem fra Hallingdal, en fra Numedal og en fra de ansatte. Styreleder har vært Jan Arne Øen, Hol.

I 2023 har styret avholdt 9 styremøter og behandlet 102 saker, der de viktigste sakene er:

- Kapitalforvaltning
- ORSA-dokument 2022
- SFCR/RSR-rapport 2022
- Strategiarbeid
- Risikostyring
- Oppgradering av vårt næringsbygg på Gol
- Drift av selskapet
- Skadeforebygging og næringsutvikling

I tillegg har styret deltatt på strategisamling sammen med styrene i de andre brannkassene som har samarbeidsavtale med Gjensidige.

GENERALFORSAMLINGEN

Generalforsamlingen ble avholdt den 24. mai 2023. Det møtte 20 medlemmer og 2 varamedlemmer. Det møtte 7 medlemmer fra styret. Det møtte 2 øvrige medlemmer (ansatte).

Alle som er medlem i selskapet, kan møte på generalforsamlingen, men det er kun de valgte representantene som har stemmerett.

To styremedlemmer var på valg: Terje Heggelien og Bjørn Lien. Bjørn Lien gikk ut av styret da han hadde oppnådd maksimal tjenestetid i styret. Terje Heggelien ble gjenvalgt for 3 nye år. Som nytt fast styremedlem ble Kristian Akervold valgt. Gunnar Rudningen fra Hemsedal ble valgt som varamedlem for 1 år. Jan Arne Øen og Vigdis Susanna Aschehoug ble gjenvalgt som henholdsvis styreleder og nestleder for 1 år.

FORTSATT DRIFT

I samsvar med krav i norsk regnskapslovgivning bekrefter styret at betingelsene for å avlegge regnskapet ut fra forutsetning om fortsatt drift er til stede, og at dette er lagt til grunn for utarbeidelsen av årsregnskapet.

FREMtidig UTVIKLING

Selv om vi er et solid selskap, er forsikringsbransjen en konkurranseutsatt bransje med stadig større krav til effektiv drift. Dette krever at vi har god kontroll på våre kostnader, bidrar til å begrense skader med videreføring av vårt skadeforebyggende arbeid, og har en god forvaltning av våre finanser. Det vil derfor være usikkerhet knyttet til vurdering av fremtidige forhold.

DRIFTSRESULTATET

Året 2023 endte med et middels forsikringsresultat og et godt finansresultat. Totalresultatet endte med pluss kr 32,259 mill., mot minus kr 25,792 mill. året før. Det forsikringstekniske resultatet endte med pluss kr 4,375 mill., mot pluss kr 3,970 mill. året før.

STYREANSVARSFORSIKRING

Det er tegnet styreansvarsforsikring for styrets medlemmer og daglig leder, som dekker mulig ansvar overfor foretaket og tredjepersoner. Forsikringen dekker erstatningsansvaret ett eller flere styremedlemmer kan pådra seg som styremedlem i Hallingdal Gjensidig Brannkasse, når de har påført noen et økonomisk tap. I tillegg dekker forsikringen rettslig behandling av erstatningskrav som omfattes av forsikringen, i tillegg til kommunikasjonsrådgivning og psykologisk rådgivning.

FORSIKRINGSVIRKSOMHETEN

Total bestandspremie eks. natur endte på kr 288,8 mill. mot kr 265,3 mill. i 2022. Det er en bestandsvekst på ca 8,9 %. I 2022 var bestandsveksten 9,0 %.

Vi har konsesjon på brann- og naturskadeforsikring. Forfalt bruttopremie brann inntektsføres i vårt regnskap med kr 41,4 mill. mot kr 37,1 mill. året før. Av dette er ca. kr 5,9 mill. naturskadepremie. Gjenforsikringspremie (reassuransavtale) for 2023 er belastet regnskapet med kr 9,1 mill.

Vi er selv ansvarlige for vår brannportefølje og har reasurert all brannportefølje for risiki under kr 100 mill. hos Gjensidige Forsikring ASA i en såkalt excess-loss kontrakt. Vår egenrisiko har i 2023 vært kr 1,750 mill. pr. skade. Risiki over kr 100 mill. ligger i Gjensidige Forsikrings portefølje.

Naturskadeforsikring i Norge ivretas gjennom et obligatorisk medlemskap i Norsk Naturskadepool. Dette er en ordning myndighetene har bedt norske forsikringsselskaper administrere, og naturskadepremiene fastsettes av myndighetene. Premien innkreves av forsikringsselskapene i tilknytning til brannforsikrede objekter. Naturskadepremien innbetales til en felles pool, som også belastes ved erstatningsutbetalinger. Gjennom denne ordningen blir Gjensidige Forsikring ASA eksponert for sin markedsandel. I denne sammenheng er Brannkassen en del av Gjensidige, og vi er eksponert for vår andel i Gjensidige. Skadeutbetalingene for brann – og naturskader til våre kunder kostnadsføres i vårt regnskap.

Skadeprosenten for egen regning (brann) endte på 65,9 % mot 82,7 % året før. Skadeprosent for egen regning siste 3 år er 59,8 %.

Innen øvrige bransjer (utenom brann og natur) er vi agent for Gjensidige, og vi mottar porteføljeprovisjon for salg og servicearbeid. Provisjonsinntektene ble kr 20,5 mill. mot kr 20,0 mill. året før.

Gjensidiges samlede skadeutbetalinger til kundene i vårt markedsområde ble litt høyere siste året i.f.t. året før, med en skadeprosent på 79,8 %, mot 60,8 % forrige år. Siste 3 år er skadeprosenten 64 %. Skadeutviklingen de siste årene viser at vi får flere og større skader enn tidligere. Dette gjelder hele forsikringsbransjen.

MARKEDET – KONKURRANSESITUASJONEN

Vi forsikrer ca 50 % av de ulike forsikringsmarkedene i Hallingdal, og noe mindre i Numedal. Markedet har vært preget av sterk konkurranse og med flere nye forsikringsaktører. Men vi har alt vesentlig beholdt vår posisjon også siste året.

I 2023 hadde Hallingdal Gjensidig Brannkasse en god bestandsutvikling på 8,9 %. Tilsvarende året før var 9,0 %

Vi innstiller oss videre på sterk konkurranse, og vil fortsatt møte våre kunder med hjelpsomhet, dyktighet og profesjonell rådgivning. Få bransjer handler mer om langsiktighet og tillit over tid enn i vår bransje.

DRIFTSKOSTNADER

Brutto driftskostnader belaster regnskapet med kr 26,5 mill. mot kr 24,9 mill. året før. Dette gir en kostnadsandel direkte på 9,2 %, som er en nedgang på 0,2 prosentpoeng fra i fjor.

PERSONALSITUASJONEN – MILJØ – SYKEFRAVÆR

Ved utgangen av 2023 hadde Hallingdal Gjensidig Brannkasse 14 fast ansatte knyttet til forsikringsvirksomheten, fordelt over 13,8 årsverk, i tillegg til 1 fast ansatt renholder og 1 fast ansatt vaktmester.

Alle som jobber direkte med forsikring har deltatt på fagsamlinger – og eller opplæring i løpet av året og har de sertifiseringer som kreves av forsikringsrådgivere.

Arbeidsmiljøet oppleves som godt.

I henhold til gjeldende lover og forskrifter fører selskapet oversikt over totalt sykefravær blant selskapets ansatte. I 2023 var det totale sykefraværet 6,46 % mot 2,54 % året før. Hovedårsaken til den store økningen i sykefraværet er flere lengre sykefravær som ikke er jobbrelaterte

Styret vil takke alle ansatte for solid arbeidsinnsats, samt et aktivt engasjement for selskapets og kundenes interesser.

Styret vil også benytte anledningen til å takke tillitsvalgte, kunder og andre samarbeidspartnere for det gode samarbeidet i året som gikk.

LIKESTILLING, ULYKKER, SKADER, FORURENSNING OG FORSKNING- OG UTVIKLINGSAKTIVITETER

Vi er totalt 16 ansatte, hvorav 9 kvinner og 7 menn. Av styrets 7 medlemmer er 3 kvinner og 4 menn.

Det har ikke vært ulykker eller skader på materiell eller personer i arbeidssammenheng.

Vi kjenner ikke til at bedriften forurensrer det ytre miljø.

Selskapet har for tiden ingen forsknings- eller utviklingsaktiviteter.

ØVRIGE FORHOLD/SAMFUNNSANSVAR/ BIDRAG TIL DET GRØNNE SKIFTET

Hallingdal Gjensidig Brannkasse skal være seg bevisst det samfunnsansvar det innebærer å være et forsikringsselskap i Norge og for lokalmiljøet. Vi skal vise ansvarlighet i utøvelsen av all vår virksomhet. Samfunnsansvar deles inn i følgende fire grupper; hensynet til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold, det ytre miljø og bekjempelse av korrupsjon.

For Hallingdal Gjensidig Brannkasse som et lite lokalt forsikringsselskap med begrenset virksomhet, er det ikke naturlig å fokusere på punktet som omhandler menneskerettigheter. De øvrige punktene er integrert i våre forretningsstrategier.

I Hallingdal Gjensidig Brannkasse setter vi kundene i sentrum gjennom aktiv kundeomsorg. Alle kunder som møter oss, enten det er på hjemmesiden, på telefon, digitale flater eller ved et personlig møte skal ha en opplevelse som minimum matcher, men gjerne også overstiger de forventninger kundene har til oss.

Hallingdal Gjensidig Brannkasse gjennomfører kontinuerlig kundetilfredshetsmålinger (KTI). Kundens meninger er viktig for oss, og undersøkelsen danner et godt grunnlag for det interne arbeidet hos oss med å forbedre kundeopplevelsen. Vi er veldig fornøyd med de tilbakemeldingene kundene gir oss, og vi bestreber oss hver dag for å opprettholde, - og forbedre kundeopplevelsen.

Hallingdal Gjensidig Brannkasse er medlem av Finansnæringens Arbeidsgiverforening (FA) og følger de inngåtte overenskomster mellom FA og Finansforbundet. Vår virksomhet forurensrer ikke det ytre miljøet. Internt er det fokus på elektronisk saksbehandling og å begrense papirbruken.

Våre retningslinjer for bekjempelse av korrupsjon er konkretisert i våre etiske regler, som er identiske med de etiske regler som blir brukt i Gjensidige Forsikring ASA. Hvitvaskingsproblematikken får stor oppmerksomhet.

Vår virksomhet skal preges av høy etisk standard.

Felles for Hallingdal Gjensidig Brannkasses tiltak innen samfunnsansvarsområdet er at vi skal være med på å understreke vår posisjon som en etisk og bærekraftig virksomhet, både blant kunder, medarbeidere og verden for øvrig.

Gjennom ulike skadeforebyggende tiltak, som tilskudd til skadeforebyggende tiltak overfor våre kunder, skadeforebyggende samarbeid med kommunene i Hallingdal og øvrige samarbeidspartnere, utøver vi aktivt forebyggende arbeid som skal hindre at skader oppstår. Dette er et viktig bidrag for å begrense nødvendigheten av å forbruke mer, og er et av våre viktige bidrag til det «grønne skiftet». I tillegg gir vi støtte til, og sponsorat overfor lag og organisasjoner og vårt engasjement og støtte til innovasjonsarbeidet i Hallingdal. Gjennom dette arbeidet viser at vi tar samfunnsansvar.

Hallingdal Gjensidig Brannkasse har fokus på å redusere energiforbruket i våre lokaler. Vi reduserer også reisevirksomheten ved å gjennomføre møter elektronisk der det er hensiktsmessig. På den måten bidrar vi til å redusere våre CO₂- utslipp.

Det er styrets vurdering at det i 2023 er oppnådd gode resultater av arbeidet med samfunnsansvar.

FINANSVIRKSOMHETEN

Vår strategi for Kapitalforvaltning inneholder bl.a. bestemmelser om at våre investeringer skal være i tråd med FN's prinsipper for ansvarlige investeringer. Styret har valgt en konservativ kapitalforvaltningsstrategi.

Finansmarkedene har hatt en god utvikling siste året. Dette har gitt oss et positivt finansresultat.

Finansvirksomheten endte med et resultat på pluss kr 32 mill., mot et resultat på minus 36,7 mill. i 2022.

VURDERING AV SOLIDITET OG RISIKO

Hallingdal Gjensidig Brannkasse er et solid selskap, med solvensmarginkapital på 320,0 % av kravet. Styret har vedtatt en forvaltningsstrategi med et mål om å gi en gjennomsnittlig avkastning på NOWA +1,5%-poeng målt over en rullerende tidshorison på 5 år. Dette reflekteres i den strategiske aktiva allokeringen, der det normalt er nødvendig med en viss minimumseksponering i aksjemarkedet for å nå det langsiktige avkastningsmålet.

Innenfor de strategiske aktiva allokeringsrammene skjer det tilpasninger i forhold til markedssituasjonen og volatiliteten i markedet. Det er fastsatt minimums – og maksimumsrammer for eksponeringen innen hver aktiva klasse som følges opp løpende. Rammen fastsettes slik at ulike former for finansiell risiko blir vurdert samtidig som lovpålagte krav til kapitaldekning og balansesammensetning blir ivaretatt.

De finansielle aktiva består i hovedsak av pengemarkedsfond/bank, obligasjoner, aksjer og eiendom/eiendomsfond. De er i varierende grad utsatt for finansielle risiki som kurs-, valuta- og renterisiko.

Den løpende oppfølgingen av disse risiki skjer i nært samarbeid mellom styret og ledelsen, og våre samarbeidende forvaltere med forvaltningsmiljøet hos Industrifinans A/S som hovedsamarbeidspart. Vi mottar rapporter fra forvalter hver måned, eller oftere ved behov.

Det er styrets vurdering at selskapet løpende skal ha moderat risiko sett i forhold til både finansiell-, kreditt- og forsikringsrisiko.

Markedsrisiko:

Hallingdal Gjensidig Brannkasse er eksponert for endringer i børsкурser og mer generelle økonomiske trender. Det vil dermed være en del naturlige svingninger i verdien og avkastningen av investeringene. En del av de kortsiktige svingningene er forsøkt avdempet gjennom mer langsiktige investeringer.

Kredittrisiko:

Selskapet har ikke utlånsvirksomhet. Selskapet har ingen rentebærende gjeld.

Likviditetsrisiko:

Selskapets likviditet er god. Det er tilstrekkelig driftskapital i bank, og en tilstrekkelig del av de investerte midlene har kort innløsningsstid. Hoveddelen av investeringene som er gjort i verdipapirer kan omsettes til kontanter i løpet av to til tre virkedager. Vi har reallokert høyrisiko aksjer til lavrisiko rentepapirer. Se for øvrig kontantstrømoppstillingen i regnskapet.

BYGGET – EIENDOMMEN

Vårt forretningsbygg i Gol består av ca. 1800 m². Hele bygget bortsett fra kjelleren er nå utleid.

Vi disponerer ca. 400 m² til eget formål og leier ut resten. Bygget er under rehabilitering med forventet ferdigstillelse juni 2024. I ombyggingperioden leier vi lokaler i nabobygget, Sentrumsvegen 68 på Gol for vår forsikringsvirksomhet.

GODTGJØRELSER

Godtgjørelse til styret, valgkomite og generalforsamling belaster regnskapet med kr. 712.000,-.

Godtgjørelse til revisor belaster regnskapet med kr 303.000,-.

Daglig leder lønn og godtgjørelse Hallgeir Mythe: 1.668.226,-

KONTORER

Vårt hovedkontor er lokalisert i Gol, og vi har servicekontorer i Flå, Nes, Hemsedal, Ål, Geilo og Rødberg. Vår virksomhet drives fra disse kontorene.

SKADEFOREBYGGING

Skadeforebygging har styret definert som et spesielt satsingsområde. Hovedsatsingen siste årene har vært å yte tilskudd til våre kunder som investerer i skadeforebyggende tiltak utover det som er lovpålagt. Siste året har vi kostnadsført kr 1.699.245,- (kr 2.306.275,- i 2022) til ulike tilskudd.

SIKKERHETS- OG NÆRINGSFONDET

I 2023 ble det utbetalt Kr. 1.199.879 fra fondet Vi ønsker at fondet skal ha en kapital på kr. 10 mill. Saldo ved nyttår var kr. 5.895.021. Styret foreslår i disponeringen av årsresultatet for 2023 å overføre kr. 4.104.979 til fondet.

SAMARBEIDSPARTNERE

Gjensidige har etablert en rekke samarbeidsavtaler med ulike landsomfattende organisasjoner. Blant disse kan vi nevne følgende organisasjoner lokalt, som vi har god kontakt med:

- Bondelaget og bonde- og småbrukerlaget
- Organisasjonene innen YS og Akademikerne
- Norske Skiheisers Forening og skiheisene lokalt
- DNT

For øvrig kan vi nevne bil- og traktorforhandlerne og noen av regnskapskontorene som verdifulle samarbeidspartnere lokalt.

SAMARBEIDET MED KOMMUNENE

Vi har vært hovedleverandør av forsikringer til alle kommunene i Hallingdal siden 1998. Kommunene organiserer felles innkjøp gjennom anbuds konkurransen hvert 4. år. Vi har nå lagt bak oss det 24. året med sammenhengende samarbeid.

Høsten 2018 utlyste kommunene på nytt anbuds konkurransen om de kommunale forsikringsordningene. Også denne gang vant vi anbuds konkurransen på alle tingforsikringene og gruppelevs-forsikringene. I 2020 vant vi anbudet på personalforsikringer for kommunene, slik at vi nå er totalleverandør av forsikringer til kommunene i Hallingdal.

Avtalen med kommunene er forlenget inntil videre, og skal re-forhandles i løpet av første halvår 2024.

En del av avtalen er at vi også samarbeider om ulike skadeforebyggende aktiviteter, delvis innad i kommunene, og delvis ut mot lokalsamfunnet.

Det er vår oppfatning at avtalen er fordelaktig for alle parter.

UTVIKLINGEN HITIL I 2024 OG UTSIKTENE VIDERE FREMOVER

Ved avleggelse av regnskapet har vi så langt i 2024 hatt godt forsikrings salg, og god utvikling av forsikringsporteføljen. Vi har imidlertid hatt flere brannskader som påvirker resultatet av vår brannforretning så langt i 2024. Ekstremvær og andre hendelser har medført større skadeutbetalinger både i vårt markedsområde og i verden for øvrig. Dette påvirker også reassuranssekostnadene våre. Vi opplever at økte priser på forsikringer er krevende for våre kunder som opplever økte kostnader på mange områder. Vår lokale tilstedeværelse gir oss mulighet for en god oppfølging av våre kunder for å sikre at de har gode og hensiktsmessige forsikringsløsninger.

GJENSIDIGESTIFTELSEN OG KUNDEUTBYTTE

I forbindelse med omdannelsen av Gjensidige Forsikring til aksjeselskap ble Gjensidigestiftelsen etablert, og det meste av Gjensidiges frie egenkapital ble lagt i Stiftelsen. Når Gjensidige Forsikring ASA ble notert på børsen i desember 2010, var det derfor Gjensidigestiftelsen som solgte ut ca. 40% av sine aksjer i markedet.

Gjensidigestiftelsens hovedoppgaver er å være profesjonell eier i Gjensidige Forsikring ASA, og bruke resultatet til utbytte til kundene, samt til gaver til gode og samfunnsnyttig formål.

Det er utbetalt utbytte 14 år tidligere. Det ble vedtatt at det skal utbetales utbytte også for 2023. Ved utbetaling av kundeutbytte må vi bære en forholdsmessig del fra brann- og naturforretningen.

Vi avsetter derfor ca. kr 4,2 mill. til vår andel av kundeutbytte for 2023. Beløpet overføres fra kundeutbyttefondet.

STIM WORK AS

Vi har i 2023 opprettet datterselskapet Stim Work AS. Dette er et driftsselskap som skal administrere utleien av vårt næringsbygg, og tilby tjenester tilknyttet dette.

HEMSEDAL MEIERI A/S

Eiendomsselskapet Hemsedal Meieri A/S ble stiftet i 2002 og eies av Hemsedal Innkjøpslag (51%) og Hallingdal Gjensidig Brannkasse (49%). Styrets begrunnelse for å engasjere seg i selskapet var å medvirke til aktivitet og utvikling av en virksomhet som ble vurdert som interessant både forretningsmessig og markedsmessig.

Styret i selskapet består av 2 medlemmer fra hvert av eierselskapene. Styrets leder har siste året vært Sveinung Halbjørhus fra Hemsedal Innkjøpslag. Inger Hulbak og Hallgeir Mythe representerer Hallingdal Gjensidig Brannkasse i selskapets styre.

Selskapet fikk et resultat i 2023 på kr 473.913,- etter avskrivning og skatt, mot kr 829.913,- . året før.

TORPOMOEN UTVIKLING A/S

Torpomoen rednings- og øvingspark ble opprettet som et resultat av at Ål kommune og Sparebank 1 Hallingdal i 2003 kjøpte HV-skolen. De etablerte et eiendomsselskap, Torpomoen Eigedom A/S. I 2008 ble eiendomsselskapet solgt til Oland Eiendom A/S. I 2005 ble det etablert et driftsselskap, Torpomoen Drift A/S. Selskapet ble stiftet av 12 deltakere. De fleste eierne er aktive brukere av Torpomoen. i dag en eierandel på 21 %.

Thorleif Bjella er styreleder. Hallgeir Mythe, er valgt som styremedlem fra Hallingdal Gjensidig Brannkasse.

Regnskapet for 2023 foreligger ikke enda.

EUROBYGGET A/S

Eurobygget A/S ble etablert på slutten av 2014. Det er et eiendomsselskap der Narum Holding A/S og Hallingdal Gjensidig Brannkasse eier 50% hver.

Formålet med selskapet er å eie og drifte forretningsbygget, som ble bygget til Europris.

Styreleder og daglig leder i selskapet er Odd Arne Gjerden fra Hallingdal Gjensidig Brannkasse.

Årsresultatet for 2023 ble kr. 640.648,- mot kr. 659.404,- i 2022.

DELE HEALTH CARE

Selskapet har gjennomført en større omstrukturering og flere aksjeemisjoner i 2022 og 2023.

FORSLAG TIL DISPONERING AV RESULTATET

Styret anbefaler generalforsamlingen følgende disponering av årsresultatet:

2023	
Resultat før skatt	36.378.478
Skattekostnad	-1.508.912
Aktuarielt tap	-3.480.481
Skatt på andre resultatkomponenter	870.119
Resultat etter skatt	32.259.204
Disponering	
Totalresultat	32.259.204
Endring i avsetning til Naturskadefond	6.481.153
Endring i avsetning til Garantiordningen	-86.594
Netto aktuariel gevinst/tap på pensjonsforpliktelsen	2.610.362
Kundeutbytte / For mye avsatt kundeutbytte	-4.425.443
Fond- kundeutbytte (bruk +) / (avsetning -)	-5.000.000
Sikkerhets- og næringsfond	-4.104.979
Overføres til / trekkes fra egenkapitalen	27.733.703

Gol, den 21. mars 2023

Signert med BankID 22.03.24
av Jan Arne Øen
Styreleder

Signert med BankID 25.03.24
av Susanna Aschehoug
Styrets nestleder

Signert med BankID 02.04.24
av Unn Randi Liahagen
Styremedlem

Signert med BankID 25.03.24
av Gunnar Rudningen
Styremedlem

Signert med BankID 02.04.24
av Terje Heggelien
Styremedlem

Signert med BankID 02.04.24
Kristian Akervold
Styremedlem

Signert med BankID 25.03.24
av Jan Tore Rue
Styremedlem (Ansatte repr.)

Hallgeir Mythe
Daglig Leder

Resultatregnskap

Teknisk regnskap for skadeforsikring

	Note	1.1-31.12.2023	1.1-31.12.2022
PREMIEINNEKTER			
Opptjente bruttopremier		41.398.226	37.144.409
Gjenforsikringsandel av opptjente bruttopremier		-9.091.874	-7.585.777
Sum premieinntekt for egen regning	4	32.306.352	29.558.632
Andre forsikringsrelaterte inntekter	8	20.554.905	20.042.225
Erstatningskostnader			
Brutto erstatningskostnader	4	-39.217.466	-29.656.291
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningskostnader	4	17.271.948	8.971.340
Sum erstatningskostnader for egen regning		-21.945.518	-20.684.951
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Salgskostnader	5	-6.295.959	-5.570.236
Forsikringsrelaterte adm. kostnader inkl. provisjon mottatt gjenforsikring	5, 6, 9	-806.816	-1.793.577
Mottatte provisjoner for avgitt gjenforsikring		0	0
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-7.102.774	-7.363.814
Andre forsikringsrelaterte driftskostnader	7	-19.438.286	-17.581.301
RESULTAT AV TEKNISK REGNSKAP		4.374.679	3.970.792

Resultatregnskap

Ikke-teknisk regnskap

	Note	1.1-31.12.2023	1.1-31.12.2022
NETTO INNTEKTER FRA INVESTERINGER			
Inntekter fra investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper		339.228	210.692
Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		5.735.311	4.781.061
Netto driftsinntekt fra eiendom		110.177	450.882
Verdiendringer på investeringer		37.788.569	-37.437.391
Realisert gevinst og tap på investeringer		-9.013.487	-1.472.834
Administrasjonskostnader knyttet til investeringer, herunder rentekost.		-2.644.731	-3.209.368
Sum netto inntekter fra investeringer		32.315.067	-36.676.958
Andre inntekter		706.886	520.843
Andre kostnader		-1.018.154	-580.165
RESULTAT AV IKKE-TEKNISK REGNSKAP		32.003.799	-36.736.280
Periodens resultat før skattekostnad		36.378.478	-32.765.489
Skattekostnad	10	-1.508.912	9.346.112
Resultat før andre resultatkomponenter		34.869.566	-23.419.377
Andre inntekter og kostnader			
Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger	9	-3.480.481	-3.164.085
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet	10	870.119	791.021
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet		-2.610.362	-2.373.064
TOTALRESULTAT		32.259.204	-25.792.441

Balanse

	Note	1.1-31.12.2023	1.1-31.12.2022
EIENDELER			
Investeringer			
Bygninger og andre faste eiendommer			
Eierbenyttet eiendom	11	21.142.505	8.184.390
Aksjer og andeler i datterforetak og tilknyttede foretak			
Aksjer og andeler i datterforetak	12	500.000	0
Aksjer og andeler i tilknyttede foretak	12	5.147.000	5.147.000
Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak og tilknyttet foretak		3.618.314	3.978.085
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Utlån og fordringer		0	0
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	13, 14	237.072.895	209.680.528
Rentebærende verdipapirer	13, 15	153.010.021	118.914.758
Utlån og fordringer	13	4.874.620	3.212.438
Andre finansielle eiendeler		0	0
Sum investeringer		425.365.353	349.117.198
Gjenforsikringsandel av forsikringstekniske bruttoavsetn i skadefors.			
Gj.f.andel-brto erstatn. avsetning	13	13.859.269	11.510.312
Sum gj.f.andel avforsikringstekniske bruttoavsetninger		13.859.269	11.510.312
Fordringer			
Andre fordringer	13	4.387.521	3.532.277
Sum fordringer		4.387.521	3.532.277
Andre eiendeler			
Anlegg og utstyr	11	272.538	555.621
Kasse, bank	13	12.384.904	47.518.527
Eiendeler ved skatt	10	6.183.671	7.690.620
Sum andre eiendeler		18.841.113	55.764.767
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		3.500.000	3.904.340
SUM EIENDELER		465.953.256	423.828.895

	Note	1.1-31.12.2023	1.1-31.12.2022
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE			
Opptjent egenkapital			
Fond mv.			
Avsetning til naturskadefond		29.429.310	35.910.463
Avsetning til garantiordningen		1.718.754	1.632.160
Annen opptjent egenkapital		315.554.515	290.431.175
Andre fond		25.952.731	18.047.631
Sum opptjent egenkapital	16	372.655.311	346.021.429
Forsikringsforpliktelser brutto			
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	4	21.279.640	18.390.769
Brutto erstatningsavsetning	4	31.194.800	23.638.072
Sum forsikringsforpliktelser brutto		52.474.440	42.028.841
Avsetninger for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	9	21.790.230	19.432.967
Forpliktelser ved skatt			
Forpliktelser ved periodeskatt	10	1.070.000	2.100.000
Forpliktelser ved utsatt skatt		0	0
Andre avsetninger for forpliktelser		1.049.800	718.160
Sum avsetninger for forpliktelser		23.910.030	22.251.127
Forpliktelser			
Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring		0	0
Avsatt ikke betalt utbytte		4.480.886	4.047.269
Andre forpliktelser		10.881.860	7.985.725
Sum forpliktelser	13	15.362.746	12.032.994
Andre påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		1.550.729	1.494.504
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE		465.953.256	423.828.895

Gol, den 21. mars 2023

Signert med BankID 22.03.24
av Jan Arne Øen
Styreleder

Signert med BankID 25.03.24
av Susanna Aschehoug
Styrets nestleder

Signert med BankID 02.04.24
av Unn Randi Liahagen
Styremedlem

Signert med BankID 25.03.24
av Gunnar Rudningen
Styremedlem

Signert med BankID 02.04.24
av Terje Heggelien
Styremedlem

Signert med BankID 02.04.24
Kristian Akervold
Styremedlem

Signert med BankID 25.03.24
av Jan Tore Rue
Styremedlem (Ansatte repr.)

Hallgeir Mythe
Daglig Leder

Noter

1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Denne noten inneholder generelle regnskapsprinsipper som gjelder for alle bestanddeler av regnskapet, både finansielle oppstillinger og noter. Spesifikke regnskapsprinsipper følger sammen med de relevante notene.

Regnskapet for 2023 er avlagt i samsvar med regnskapsloven og forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsforetak (FOR-2015-12-18-1775). Årsregnskapsforskriften bygger i stor grad på EU-godkjente IFRS-er (International Financial Reporting Standards) og tilhørende fortolkningsresultater.

NYE STANDARDER ANVENDT

Hallingdal Gjensidig Brannkasse har implementert en ny standard med virkning fra 1. januar 2023.

IFRS 9 Finansielle instrumenter

IFRS 9 Finansielle instrumenter trådte i kraft 1. januar 2018. Foretaket benyttet muligheten til utsettelse av ikrafttredelsesdatoen og implementerte standarden med virkning fra 1. januar 2023. Se note 13 for ytterligere informasjon om regnskapsprinsipper.

Implementeringen har ikke medført endringer i regnskapstillene.

NYE STANDARDER IKKE ANVENDT

Forsikringskontrakter

Små og mellomstore skadeforsikringsforetak skal innregnes og måle forsikringskontrakter i samsvar med IFRS 17 eller i samsvar med årsregnskapsforskriften. Foretaket har valgt å innregne og måle sine forsikringsforpliktelser i henhold til årsregnskapsforskriften.

Det er ingen øvrige endringer i standarder og fortolkningsuttalelser som vil ha vesentlig effekt på regnskapet.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter presenteres etter den direkte metoden, som gir opplysninger om vesentlige klasser av inn- og utbetalinger.

INNREGNING AV INNTEKTER OG KOSTNADER

Inntekter består av inntekter knyttet til ulike deler av foretakets virksomhet. Inntekter knyttet til forsikringsvirksomheten beskrives i note 4 Premieinntekter og erstatningskostnader. Nedenfor beskrives netto inntekter knyttet til investeringer.

Netto inntekter fra investeringer

Finansinntekter består av renteinntekter på finansielle investeringer, mottatt utbytte, realiserte gevinster knyttet til finansielle instrumenter, endring i virkelig verdi av finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet. Renteinntekter på finansielle instrumenter som måles til amortisert kost innregnes i resultatet ved bruk av effektiv rentemetoden.

Finanskostnader består av rentekostnader på lån, realiserte tap knyttet til finansielle instrumenter, endringer i virkelig verdi av finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet og resultatført verdifall på finansielle eiendeler.

Alle lånekostnader innregnes i resultatet ved bruk av effektiv rentemetoden.

Utbytte

Mottatt utbytte fra investeringer innregnes når foretaket har en ubetinget rett til å motta utbyttet. Utdeling av kundeutbytte er regulert av Finansforetaksloven §10-7 første ledd, som klassifiserer kundeutbytte som en disponering av årsresultatet. Denne klassifiseringen har brannkassen lagt til grunn regnskapsmessig.

2 BRUK AV ESTIMATER

Utarbeidelsen av regnskapet i samsvar med årsregnskapsforskriften og anvendelsen av de valgte regnskapsprinsipper innebærer at ledelsen må foreta vurderinger, utarbeide estimater og anvende forutsetninger som påvirker balanseført verdi av eiendeler og forpliktelse, inntekter og kostnader. Estimaterne og de tilhørende forutsetningene er basert på historisk erfaring og andre faktorer som er vurdert å være forsvarlig basert på de underliggende forholdene. Faktiske tall kan avvike fra disse estimatene. Estimaterne og de tilhørende forutsetninger blir gjennomgått regelmessig. Endringer i regnskapsmessige estimater innregnes i den perioden estimatene endres hvis endringen kun påvirker denne perioden, eller både i den perioden estimatene endres og i fremtidige perioder hvis endringene påvirker både eksisterende og fremtidige perioder.

Nedenfor omtales forutsetninger og kilder til estimeringsusikkerhet som innebærer en betydelig risiko for en vesentlig justering av den balanseførte verdien av forsikringsforpliktelser i løpet av det neste regnskapsåret.

Forsikringsforpliktelser

Bruk av estimater ved beregning av forsikringsforpliktelser gjelder hovedsakelig erstatningsavsetninger.

Forsikringsprodukter deles i hovedsak i to hovedgrupper, bransjer med kort eller lang avviklingstid. Med avviklingstid menes hvor lang tid det går fra et tap eller en skade inntreffer (skadedato) til tapet eller skaden er meldt og deretter utbetalt og oppgjort. Korthalede bransjer er for eksempel forsikring av bygninger, mens langhalede bransjer primært omfatter forsikring av personer. Usikkerheten i korthalede bransjer er i hovedsak knyttet til skadens størrelse. Foretaket har kun forsikringsprodukter i den korthalede gruppen.

3 RISIKO OG KAPITALSTYRING

Oversikt

Risikostyring er en del av den daglige virksomheten i Hallingdal Gjensidig Brannkasse. En helhetlig styring av risiko sikrer at ulike risikoer vurderes og håndteres på en konsistent måte. Formålet med risikostyring i Valdres Gjensidig Brannkasse er at risikoeksponeringen ikke skal overstige risikoevnen. Gjennom en sterk risikostyring vil risikoer identifiseres, analyseres, kvantifiseres og styres både med sikte på å redusere usikkerhet og store økonomiske tap. Foretaket sin virksomhet innebærer både forsikringsmessig og finansiell risiko. Den forsikringsmessige risiko er knyttet til brann- og naturskadeforsikring overfor foretakets kunder, mens finansrisikoen er relatert til foretakets investeringsrisiko hovedsakelig knyttet til foretakets kapitalforvaltning.

Organisering

Styret har det overordnede ansvar for at risikonivået er tilfredsstillende sett i forhold til foretaket sin soliditet og risikovilje. Dette innebærer å sikre at det eksisterer nødvendige retningslinjer, rutiner og rapportering for en tilfredsstillende risikostyring og for at lover og forskrifter etterleves, samt at arbeidet med risikostyring og internkontroll er hensiktsmessig organisert og dokumentert.

Daglig leder er ansvarlig for risikostyringen. Det pågår en kontinuerlig prosess for å forebygge og avdekke etterlevelsrisiko ift. lover og forskrifter, samt interne policies og instruksjoner.

Forsikringsrisiko

Hovedgrunnlaget for forsikring er overføring av risiko fra forsikringstaker til forsikringsforetak. Hallingdal Gjensidig Brannkasse mottar forsikringspremie fra et stort antall forsikringstakere, og til gjengjeld forplikter man seg som forsikringsgjiver til å betale erstatning dersom en skade inntreffer. Forsikringsrisiko vil derfor utgjøre en stor del av den totale risikoeksponeringen. Forsikringspremier mottas på forhånd, og avsettes for å dekke fremtidige skadeutbetalinger. Risikoen i en enkelt forsikringskontrakt er sannsynligheten for at den forsikrede hendelse inntreffer og usikkerheten med hensyn til størrelsen av det påfølgende erstatningsbeløpet. Det ligger i forsikringskontraktens natur at denne risikoen er tilfeldig og derfor må estimeres.

Erfaring viser at jo større en portefølje av ensartede forsikringskontrakter er, desto mindre vil den relative variabiliteten omkring det forventede resultat være. Dessuten vil en mer diversifisert portefølje ha mindre sannsynlighet for påvirkning fra endringer i en delportefølje. Ved utforming av tegningspolicy er det tatt sikte på spredning mellom ulike typer forsikringsrisiko samt å oppnå en tilstrekkelig stor forsikringsbestand innenfor hver kategori til å redusere variabiliteten i det forventede resultatet.

Faktorer som kan ha negativ innvirkning på forsikringsrisiko i brannforsikring kan være mangel på risikospredning når det gjelder risikotype, forsikringssum og art av næringsvirksomhet som forsikringen dekker. Uventet økning i inflasjonen vil også ha negativ effekt på skadeutbetalinger.

Hallingdal Gjensidig Brannkasse tilbyr brannforsikringsprodukter og tilhørende naturskadeforsikring rettet mot privatkunder, landbruk og næringsliv i sitt geografiske konsesjonsområde. Foretaket er selv ansvarlig for de brannskader som inntreffer for sine kunder. Siden det er stor variasjon i brannskadenes størrelse, er det kjøpt reassuransebeskyttelse hos Gjensidige Forsikring ASA. For 2023 er egenregningen 1,75 millioner kroner; dvs at kun skader opp til denne grensen belaster foretakets regnskap. Reassuranseprogrammet består hovedsakelig av ikke-proporsjonal reassuranse og er basert på beregnet eksponering, skadehistorikk og kapitalstruktur. Reassuransefunksjonen administreres i Gjensidige Forsikring ASA, som også inkluderer administrasjon av reassuranseprogrammet for de samarbeidende brannkassenes brannforsikring.

Naturskadeforsikring i Norge ivaretas gjennom et obligatorisk medlemskap i Norsk Naturskadepool. Dette er en ordning myndighetene har bedt norske forsikringsforetak administrere, og naturskadepremien fastsettes av myndighetene. Premien innkreves av forsikringsforetakene i tilknytning til brannforsikrede objekter. Gjennom denne ordningen blir Hallingdal Gjensidig Brannkasse eksponert for sin markedsandel (basert på brannforsikringssum) av summen av erstatningene i det norske markedet. Poolen kjøper, på vegne av medlemmene, et eget reassuranseprogram, noe som ytterligere reduserer risikoeksponeringen til medlemsforetakene. Forsikringsrisikoen vurderes som moderat med de reassuransedekninger som er kjøpt.

Skadefrekvens og erstatningsstørrelse

Skadefrekvens og erstatningsstørrelse, gjennomsnittsskade, kan påvirkes av flere faktorer. En økning i skadefrekvens kan være sesongbetont eller skyldes mer varig påvirkning. For forsikring av bygninger, inventar og løsøre vil vinterkulde føre til økt skadefrekvens for eksempel på grunn økt bruk av elektrisk strøm og fyring for oppvarming av hus. Mer varige endringer i skadefrekvensnivå kan oppstå for eksempel på grunn av endret kundeatferd og nye skadetyper. En varig endring i skadefrekvensnivå vil ha stor påvirkning på lønnsomheten. For brannforsikring er skadefrekvensen på et mye lavere nivå enn i mange andre bransjer.

Størrelsen på erstatningsbeløpene påvirkes av flere faktorer. I brannforsikring kan storskader få stor påvirkning på erstatningskostnadene. Antall storskader i løpet av et år viser stor variasjon fra et år til et annet. Dette gjelder spesielt for næringslivsmarkedet. De fleste bransjer vil ha en underliggende utvikling i gjennomsnittlig erstatningsbeløp på grunn av inflasjon. Historisk har skadeinflasjon for bygning vært noe høyere enn konsumprisindeksen.

Gjennom 2021 ble det økt fokus på inflasjon, først gjennom en betydelig økning i bl.a. byggematerialer som følge av forsyningssproblemer gjennom pandemien. Deretter økte konsumprisen betydelig gjennom 2022 og 2023, og sentralbankene har iverksatt flere renteøkninger for å redusere risikoen for økte priser og lønninger. I denne perioden har foretaket gjennomført flere analyser av utviklingen, både for å fastsette riktig premienivå og for å sikre at reservene er på et riktig nivå. Utviklingen så langt bekrefter dette, men foretaket vil følge utviklingen nøye og iverksette nødvendige tiltak.

Hallingdal Gjensidig Brannkasse håndterer disse risikoene hovedsakelig gjennom tett oppfølging av utviklingen innen brann- og naturskadeborsikring, tegningsstrategi og aktiv skadebehandling.

Sensitivitetsanalyse – forsikringstekniske avsetninger

Beregning av forsikringsforpliktelser for en forsikringsportefølje innebærer at man skal finne et anslag for verdien av de fremtidige kontantstrømmer for erstatningsutbetaling, og det vil alltid være elementer av usikkerhet ved slike beregninger. Det er denne type usikkerhet som forbindes med avsetningsrisiko. Usikkerheten vil være avhengig av egenskaper ved risikotypen. Brann- og naturskadeborsikring er risiko med kort avviklingstid og er dermed mindre eksponert for endringer som påvirker erstatningsutbetalinger i fremtiden.

Inflasjonsrisiko ligger latent i de fleste forsikringsprodukter. Effekten vil variere som følge av produktenes utforming og de vilkår som gjelder ved skadeoppgjør.

Endring i inflasjon (+/-1-prosentpoeng)	2023	2022
Brannforsikring	901.475	314.912
Naturskadeborsikring	329.788	53.401
Totalt	1.231.263	368.313

Kapitalstyring

Kjernen i forsikring er overføring av risiko, og foretaket er eksponert for risiko både innen forsikrings- og investeringsvirksomheten. Identifisering, kvantifisering og styring av risiko utgjør en vesentlig del av virksomheten. Ethvert forsikringsforetak må sørge for at kapitalbasen er tilstrekkelig i forhold til risikoeksponeringen. På den annen side har solvenskapital, eller egenkapital, en kostnad.

Et viktig mål for kapitalstyring er å balansere disse to aspektene. Foretakets mål for kapitalstyring er å sikre tilstrekkelig kapitalisering i forhold til negative utfall uten at det skaper en vanskelig finansiell situasjon, samt sørge for at foretakets kapital anvendes på en mest mulig effektiv måte.

Strategi og reglement for kapitalforvaltningen spesifiserer kravene til foretakets kapital. Kapitalstyringen følges opp av daglig leder som påser at kravene gitt av styret etterleves.

Forsikringsvirksomheten er underlagt kapitalkrav fra myndighetene. Kapitalsituasjon for foretaket rapporteres til relevante tilsynsmyndigheter. For foretaket er gjeldende regulatorisk krav basert på standardformelen gitt i Solvens II-regelverket. Foretaket har en sterk kapitalisering.

Regulatorisk kapitalkrav

Det regulatoriske kapitalkravet er beregnet ved bruk av standardformel i henhold til Solvens II-regler. Kapitalkravet for foretaket er 116,5 millioner kroner ved årsslutt. Tellende kapital er 372,8 millioner kroner. Dette gir en solvensmargin på 320 prosent.

Kapitalsituasjonen beregnes basert på foretakets forståelse og tolkning av krav og premisser gitt i lov og forskrift.

Tabell 1 - Regulatorisk solvenskapitalkrav (SCR)

Beløp i hele tusen	2023	2022
Tellende kapital til å dekke solvenskapitalkravet	372 819	347 653
Solvenskapitalkrav (SCR)	116 565	89 721
Overskuddskapital	256 254	257 932
Solvensmargin etter Solvensy II	320 %	387 %

Tellende kapital til å møte solvenskapitalkravet er differansen mellom eiendeler og forpliktelser beregnet i henhold til Solvens II-prinsipper, justert for foreslått utbytte og ansvarlig lånekapital. Solvensy II regelverket består av tre pilarer som tar for seg krav knyttet til kapitalkrav, risikostyring og rapportering til marked og tilsynsmyndighet.

I tillegg til solvenskapitalkravet er det definert et absolutt minimums kapitalbehov. Dette kalles minstekapitalkravet (MCR). Faller kapitalen under dette nivået, vil det være forbudt å fortsette virksomheten.

Det er et regulatorisk minstekapitalkrav som skal være mellom 25 prosent og 45 prosent av solvenskapitalkravet.

Tabell 2 - Regulatorisk minstekapitalkrav (MCR)

Beløp i hele tusen	2023	2022
Minstekapitalkrav øvre grense (45% av SCR)	52 454	40 374
Minstekapitalkrav nedre grense (25% av SCR)	29 141	22 430
Absolutt minstekapitalkrav (EUR 2,5 mill)	32 058	27 818
Minstekapitalkrav (MCR)	32 058	27 818

Forholdet mellom tellende ansvarlig kapital og MCR	2023	2022
	1071 %	1117 %

Tellende kapital er delt inn i tre kapitalgrupper i henhold til Solvens II-regelverket. Foretaket har i hovedsak kapital i kapitalgruppe 1, som regnes for å være kapital av beste kvalitet. Av samlet tellende kapital kommer 337 millioner kroner fra kapitalgruppe 1.

Kapital i kapitalgruppe 2 består av avsetning til naturskadekapital. Naturskadekapital er kapital som bare kan brukes til å dekke krav etter naturskader, men som i en insolvent situasjon også kan benyttes til å dekke andre forpliktelser.

Tabell 3 - Tellende kapital til å møte kravet til kapital

Beløp i hele tusen	2023	2022
Basiskapital:		
- Kapitalgruppe 1	337 022	305 140
- Kapitalgruppe 2	29 429	35 910
- Kapitalgruppe 3	6 368	6 603
Sum basiskapital	372 819	347 653
Supplerende kapital	0	0
Total tellende ansvarlig kapital MCR	343 434	310 703
- Kapitalgruppe 2 for Solvency II formål	6 412	5 564
Total tellende ansvarlig kapital SCR	372 819	347 653

De viktigste forskjellene mellom verdivurdering i henhold til Solvens II-prinsipper og regnskapsprinsipper er:

- Forsikringstekniske avsetninger er vurdert annerledes (se nedenfor for mer informasjon)
- Kundefordringer verdsettes til null i Solvens II, da kontantstrømmen relatert til disse inngår i beregningen av forsikringstekniske avsetninger (premieavsetningen)
- Garantiordningen er behandlet som en forpliktelse under Solvens II, mens det regnes som egenkapital i henhold til regnskapsprinsipper
- Ulik verdivurdering av utsatt skatt som følge av forskjellene ovenfor

Ifølge Solvens II-prinsipper er forsikringstekniske avsetninger gitt ved summen av et beste estimat og en risikomargin. For skadeforsikring kan beste estimat for forsikringstekniske avsetninger deles opp i premieavsetninger og erstatningsavsetninger. Tabellene nedenfor viser de forsikringstekniske avsetningene for foretaket i henhold til Solvens II-prinsipper og regnskapsprinsipper

Tabell 4 - Forsikringstekniske avsetninger

Beløp i hele tusen	Regnskap	Solvens II	Forskjell
Erstatningsavsetninger for skadeforsikringer	31 195	29 385	-1 810
Premieavsetning for skadeforsikringer	21 280	13 197	-8 083
Risikomargin		3 630	3 630
Sum forsikringstekniske avsetninger	52 474	46 212	-6 262

Erstatningsavsetningene for skadeforsikringer er diskontert i Solvens II, mens erstatnings-avsetningene ikke er diskontert i regnskapstallene. Alle øvrige forutsetninger for Solvens II formål er identiske med de regnskapsmessige forutsetninger.

Premieavsetningene for skadeforsikringer i Solvens II er beregnet som nåverdien av fremtidige kontantstrømmer for ikke avløpt risiko for kontrakter innen kontraktens grense. Premieavsetningene i henhold til regnskapsprinsipper tilsvarer ikke avløpt risiko av forfalt premie for kontrakter som gjelder på verdsettelsestidspunktet, hvor det ikke gjøres fradrag for eventuelle kostnader før den

forfalte premien periodiseres. Den praktiske konsekvensen av denne forskjellen er i hovedsak at forventet fremtidig overskudd for kontraktene foretaket er ansvarlig for inkluderes som tellende kapital i Solvens II-balansen. At premieavsetningene i Solvens II er diskontert gir også en forskjell.

En risikomargin inkluderes i de forsikringstekniske avsetningene i henhold til Solvens II-prinsipper. Risikomargin beregnes som kostnaden ved å ha nødvendig kapital for eventuelt å avvikle virksomheten.

Merk at Solvens II rentekurver, uten volatilitetsjustering, benyttes for å beregne forsikringstekniske avsetninger. Ingen overgangsregler benyttes.

Regulatorisk solvenskapitalkrav er bygget opp for å ta høyde for ulike risikokilder.

Markedsrisiko er den største risikoen for Hallingdal Gjensidig Brannkasse. Innen skadeforsikring er risikoen hovedsakelig knyttet til usikkerhet i forsikringsresultatet for det neste året (premierisiko), samt at risikoen for at erstatningsavsetningene ikke er tilstrekkelige (reserverisiko). Motpartsrisiko og operasjonell risiko bidrar også til kapitalkravet.

Det oppstår en diversifiseringsfordel siden alle risikoene ikke vil inntreffe på samme tid.

Tabell 5 - Regulatorisk solvenskapitalkrav

Beløp i hele tusen	2023	2022
Tilgjengelig kapital		
Kapitalkrav for skadeforsikringer	25 870	21 585
Kapitalkrav for markedsrisiko	104 789	79 464
Kapitalkrav for motpartsrisiko	3 496	3 299
Diversifisering	-18 867	-15 741
Basis solvenskapitalkrav	115 288	88 607
Operasjonell risiko	1 277	1 114
Sum regulatorisk solvenskapitalkrav	116 565	89 721

Regulatorisk usikkerhet

Det er vedtatt endringer i den norske naturskadeordningen gjeldende fra 1. januar 2025, der hensikten er at overskudd i naturskaderesultatet i en overgangsperiode skal benyttes til å bygge opp et eksternt fond. Regnskapsføring av fremtidige endringer i naturskadeordningen kan påvirkes av de vedtatte endringene i regelverket.

4 PREMIEINNTEKTER OG ERSTATNINGSKOSTNADER MV. I SKADEFORSIKRING

Premieinntekter mv.

Forsikringspremier inntektsføres i takt med forsikringsperioden. Opptjente bruttopremier beregnes med utgangspunkt i de beløp foretaket har mottatt eller har til gode for forsikringsavtaler hvor forsikringsperioden er påbegynt før periodens avslutning (forfalte bruttopremier). Ved periodeslutt foretas en tidsavgrensning hvor forfalt premie som vedrører neste år periodiseres (endring i avsetning for ikke opptjent bruttopremie). Premieinntekter for egen regning beregnes ved at tilsvarende periodisering gjøres for premie for avgitt gjenforsikring, som reduserer de tilsvarende brutto premiebeløpene. Premie for mottatt gjenforsikring klassifiseres som forfalte bruttopremier, og periodiseres i takt med forsikringsperioden.

Erstatningskostnader

Erstatningskostnader består av betalte bruttoerstatninger redusert med gjenforsikringsandel, i tillegg til endring i brutto erstatningsavsetning, også redusert med gjenforsikringsandel. Direkte og indirekte skadebehandlingskostnader inngår i erstatningskostnadene. Erstatningskostnadene inneholder avviklingstap/-gevinst på tidligere års avsetninger.

FORSIKRINGSTEKNISKE AVSETNINGER

Avsetning for ikke opptjent bruttopremie

Avsetningen for ikke opptjent bruttopremie er en periodisering av forfalte premier. Avsetningen er relatert til de uopptjente delene av den forfalte premien. Det er ikke gjort fradrag for kostnader av noe slag før den forfalte premien er periodisert.

Brutto erstatningsavsetning

Erstatningsavsetningen skal dekke forventede fremtidige erstatningsutbetalinger for skadetilfeller som på rapporteringstidspunktet er inntruffet, men ikke ferdig oppgjort. Dette inkluderer både meldte saker (RBNS - reported but not settled) og skader som er inntruffet, men ikke meldt (IBNR - incurred but not reported). Avsetningene knyttet til kjente skader er individuelt vurdert av oppgjørsapparatet, mens IBNR-avsetningene er basert på erfaringstall, hvor man tar utgangspunkt i den tiden det tar fra en skade inntreffer (skadedato) til den meldes (meldt dato). Basert på erfaringer og porteføljens utvikling utarbeides det en statistisk modell for å beregne omfanget av etteranmeldte skader. Modellens godhet måles ved å beregne avvik mellom tidligere etteranmeldte skader og etteranmeldte skader som er estimert av modellen.

Diskontering av erstatningsavsetninger gjøres ikke.

Erstatningsavsetningen inneholder et element som skal dekke administrasjonskostnader som påløper i forbindelse med skadeoppgjør.

Tilstrekkelighetstest

Det gjennomføres en årlig tilstrekkelighetstest for å kontrollere at nivået på avsetningene er tilstrekkelige sammenlignet med foretakets forpliktelser. Gjeldende estimat på fremtidige erstatningsutbetalinger for det forsikringsansvaret foretaket har på rapporteringstidspunktet, samt tilhørende kontantstrømmer benyttes ved utførelsen av testen. Dette omfatter både skader som er inntruffet før rapporteringstidspunktet (erstatningsavsetningen) og skader som inntreffer fra rapporteringstidspunktet til neste hovedforfall (premieavsetningen). Eventuelt avvik mellom opprinnelig avsetning og tilstrekkelighetstesten medfører avsetning for ikke avløpt risiko.

Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring

Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring klassifiseres som en eiendel i balansen. Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie og gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning inkluderes i gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring. Gjenforsikringsandelen reduseres med forventet tap på krav basert på objektive bevis ved verdifall.

	Brannforretning Norge	Naturforretning Norge	Sum Norge
Forfalte premier			
Brutto – direkte forretning og mottatt proporsjonal gjenforsikring	39 552 308	4 734 789	44 287 097
Gjenforsikringsandel	-8 177 783	-914 091	-9 091 874
For egen regning	31 374 525	3 820 698	35 195 223
Opptjente premier			
Brutto – direkte forretning og mottatt proporsjonal gjenforsikring	36 833 876	4 564 350	41 398 226
Gjenforsikringsandel	-8 177 783	-914 091	-9 091 874
For egen regning	28 656 093	3 650 259	32 306 352
Erstatningskostnader			
Brutto – direkte forretning og mottatt proporsjonal gjenforsikring	-28 939 258	-10 278 208	-39 217 466
Gjenforsikringsandel	17 125 152	146 796	17 271 948
For egen regning	-11 814 106	-10 131 412	-21 945 518
Påløpte brutto erstatningskostnader			
Inntruffet i år brutto	-28 468 504	-10 537 588	-39 006 092
Inntruffet tidligere år brutto	-470 754	259 380	-211 374
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	19 036 986	2 242 654	21 279 640
Brutto erstatningsavsetning	23 049 737	8 145 063	31 194 800

5 KOSTNADER

	2023	2022
Forsikringsrelaterte adm.kostnader:		
Avskrivninger og verdiendringer	283 083	291 595
Lønns- og personalkostnader	16 642 560	14 598 418
Honorarer tillitsvalgte	712 000	873 000
IKT-kostnader	576 508	467 585
Godtgjørelse til revisor (inkl. mva)	420 000	303 225
Andre kostnader	7 900 891	8 404 869
Avgitt kostnader knyttet til mottatt provisjon	-19 438 286	-17 581 301
Avgitt lønns- og personalkostnader salg	-4 020 126	-3 491 226
Avgitt øvrige salgskostnader	-2 269 815	-2 072 587
Sum	806 816	1 793 577
Herav salgskostnader:		
Lønns- og personalkostnader	4 020 126	3 491 226
Provisjon	6 018	6 423
Øvrige salgskostnader	2 269 815	2 072 587
Sum	6 295 959	5 570 236
Øvrige spesifikasjoner		
Lønns- og personalkostnader		
Lønn	12 206 847	10 598 590
Arbeidsgiveravgift	2 375 570	2 211 928
Pensjonskostnader - innskuddsbasert pensjonsordning	862 718	829 893
Pensjonskostnader - avtalefestet pensjon (AFP)	209 393	220 623
Pensjonskostnader - ytelsesbasert pensjonsordning	988 033	737 384
Sum lønn- og personalkostnader	16 642 560	14 598 418
Spesifikasjon av revisors godtgjørelse (inkl. mva):		
Lovpålagt revisjon	368 750	223 950
Attestasjonstjenester	7 425	0
Rådgivning - annen rådgivning	0	19 725
Andre tjenester utenom revisor	43 825	59 550
Sum	420 000	303 225

6 LØNN OG GODTGJØRELSE

	2023	2022
Gjennomsnittlig antall ansatte	14	14
Lønn/godtgjørelse til daglig leder:		
Lønn	1 305 733	1 270 985
Andre godtgjørelser	172 403	170 774
Årets pensjonsopptjening daglig leder	190 090	189 693
- Styret	590 000	688 000
Styreleder - Jan Arne Øen	167 000	184 500
Nestleder styret - Vigdis S. Aschehoug	99 500	92 500
Styremedlem - Unn Randi Liahagen	58 333	35 000
Styremedlem - Inger Hulbak	9 167	46 500
Styremedlem - Bjørn Lien	46 500	81 500
Styremedlem - Else Horge Asplin	57 000	71 000
Styremedlem - Terje Heggelien	74 500	95 500
Styremedlem - Odd Arne Gjerden	43 000	81 500
Styremedlem - Kristian Akervold	17 500	0
Styremedlem - Jan Tore Rue	17 500	0
- Valgkomite	59 000	80 000
Karin W. Kvarsteig	20 500	24 000
Gunnar Rudningen	10 500	14 000
Bård Hagen	10 500	14 000
Jorun Traaen	3 500	14 000
Aslak Geir Skurdal	7 000	7 000
Liv Hege Bratli	7 000	
Inger M. Gaptjern		7 000
- Generalforsamling	63 000	105 000

7. ANDRE FORSIKRINGSRELATERTE DRIFTSKOSTNADER

	2023	2022
Kostnader knyttet til mottatt provisjon	19 438 286	17 581 301
Sum andre forsikringsrelaterede driftskostnader	19 438 286	17 581 301

8 TRANSAKSJONER MELLOM HALLINGDAL GJENSIDIG BRANKASSE OG GJENSIDIGE FORSIKRING ASA

Hallingdal Gjensidig Brannkasse opererer som agent på vegne av Gjensidige Forsikring ASA. For disse tjenestene mottas det provisjoner. For de tjenester Gjensidige Forsikring ASA yter Hallingdal Gjensidig Brannkasse ved å drifte brannforretningen, betales en godtgjørelse til Gjensidige Forsikring ASA. Det samme gjelder øvrig bistand.

Til gode hos andre forsikringsselskaper

Våre tilgodehavender fra Gjensidige Forsikring ASA er inkludert i 'andre fordringer' med kr 4.319.306.

Andre forsikringsrelaterte inntekter (provisjoner)

Vi mottar provisjon for salg av forsikringer fra Gjensidige Forsikring ASA og Gjensidige Pensjonsforsikring AS. Provisjonene fordeler seg slik:

	2023	2022
Mottatt provisjon fra Gjensidige Forsikring ASA	19 977 861	19 480 869
Mottatt provisjon fra Gjensidige Pensjonsforsikring AS	577 044	561 356
Sum andre forsikringsrelaterte inntekter	20 554 905	20 042 225

Administrasjonskostnader

Gjensidige Forsikring ASA yter tjenester på flere områder som vi betaler godtgjørelse for. I resultatregnskapet er disse kostnadene inkludert i Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader.

	2023	2022
Kostnader brannforretningen	2 062 696	1 909 582
Kostnader øvrige tjenester	468 090	672 133

9. PENSJON

Regnskapsprinsipper for pensjon

Pensjonsforpliktelser vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses som opptjent på rapporteringstidspunktet. Fremtidige pensjonsytelser beregnes med utgangspunkt i forventet lønn på pensjoneringstidspunktet. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi. Netto pensjonsforpliktelse er differansen mellom nåverdien av de fremtidige pensjonsytelsene og virkelig verdi av pensjonsmidlene. Det avsettes for arbeidsgiveravgift i den perioden en underfinansiering oppstår. Netto pensjonsforpliktelse fremkommer i balansen på linjen for Pensjonsforpliktelser. Eventuell overfinansiering balanseføres i den grad det er sannsynlig at overfinansieringen kan utnyttes. En overfinansiering i en sikret ordning kan ikke motregnes mot en underfinansiering i en usikret ordning. Dersom det er en netto overfinansiering i den sikrede ordningen innregnes denne som Pensjonsmidler.

Periodens pensjonsopptjening (service cost) og netto rentekostnad (-inntekt) resultatføres løpende, og presenteres som en driftskostnad i resultatet. Netto rentekostnad beregnes ved å anvende diskonteringsrenten for forpliktelsen på begynnelsen av perioden på netto forpliktelsen. Netto rentekostnad består derfor av rente på forpliktelsen og avkastning på midlene.

Avvik mellom estimert pensjonsforpliktelse og estimert verdi av pensjonsmidler ved forrige regnskapsår og aktuarberegnet pensjonsforpliktelse og virkelig verdi av pensjonsmidlene ved årets begynnelse innregnes i andre inntekter og kostnader. Disse vil aldri bli reklassifisert over resultatet.

Gevinster og tap på avkortning eller oppgjør av en ytelsesbasert pensjonsordning innregnes i resultatet på det tidspunkt avkortningen eller oppgjøret inntreffer.

Pliktige tilskudd til innskuddsbasert pensjonsordning innregnes som personalkostnader i resultatet når de påløper.

Foretakets pensjonsordninger

Hallingdal Gjensidig Brannkasse er forpliktet til å ha en tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Foretakets pensjonsordninger oppfyller lovens krav.

Hallingdal Gjensidig Brannkasse har både innskuddsbaserte og ytelsesbaserte pensjonsordninger for sine ansatte. Den ytelsesbaserte pensjonsordningen er lagt i en egen pensjonskasse og er lukket for nyansatte. Nyansatte blir meldt inn i den innskuddsbaserte pensjonsordningen.

Innskuddsbasert pensjonsordning

Innskuddspensjon er en privat pensjonsordning som er et supplement til folketrygden. Ytelsene fra pensjonsordningen kommer i tillegg til alderspensjon fra folketrygden. Pensjonsalder er 70 år.

Den innskuddsbaserte ordningen er en ordning hvor foretaket betaler faste innskudd til et fond eller en pensjonskasse, og hvor det ikke foreligger noen juridisk eller underforstått forpliktelse til å betale ytterligere innskudd. Satsene er syv prosent av lønn mellom 0 og 7,1 G og 20 prosent av lønn mellom 7,1 og 12 G.

Videre inngår i ordningen uførepensjon, ektefelle-/samboerpensjon og barnpensjon etter nærmere bestemte regler.

Ytelsesbasert pensjonsordning

Beskrivelse av ordningen

Alderspensjon sammen med ytelsene fra folketrygden og hensyntatt eventuelle fripoliser fra tidligere arbeidsforhold utgjør ca 70 prosent av lønn ved fratredelsesalder, forutsatt full opptjeningstid på 30 år. Pensjonsalderen er 70 år, men for assurandørene gjelder en pensjonsalder på 65 år.

Den ytelsesbaserte ordningen er en ordning som gir de ansatte kontraktsmessige rettigheter til fremtidige pensjonsytelser. Videre inngår i ordningen uførepensjon, ektefelle-/samboerpensjon og barnpensjon etter nærmere bestemte regler.

I tillegg har Hallingdal Gjensidig Brannkasse pensjonsforpliktelses-er overfor enkelte arbeidstakere ut over den ordinære kollektivavtalen. Dette gjelder ansatte med lavere pensjonsalder, arbeidstakere med lønn over 12 G og tilleggspensjoner.

Den ordinære alderspensjonen er en sikret ordning hvor arbeidsgiver bidrar med innbetaling til pensjonsmidler. Pensjon ut over den ordinære kollektivavtalen er en usikret ordning som betales over driften.

Med virkning fra 2016 har foretaket endret regulering av løpende pensjoner fra KPI-regulering til G-regulering.

Aktuarielle forutsetninger

Fastsatte aktuarielle forutsetninger fremkommer av tabellen. Diskonteringsrenten er den forutsetningen som har størst innvirkning på verdien av pensjonsforpliktelsen.

Lønnsregulering, pensjonsregulering og G-regulering er basert på historiske observasjoner og forventet fremtidig inflasjon. Lønnsveksten er i 2023 satt til 4,0 for alle medlemmer uavhengig av alder.

Diskonteringsrenten er basert på en rentekurve som fastsettes med utgangspunkt i OMF-renten (obligasjoner med fortrinnsrett). Diskonteringsrenten er basert på observerte renter frem til cirka ti år. Markedets langsiktige syn på rentenivå er estimert basert på realrentekrav, inflasjon og fremtidig kredittrisiko. I perioden mellom de observerte renter og de langsiktige markedsforsventninger er det gjort en interpolasjon. Det er således beregnet en diskonteringskurve for hvert år som det skal utbetales pensjon.

Sensitivitetsanalysen er basert på at kun én forutsetning endres om gangen og at alle andre holdes konstant. Dette er sjeldent tilfelle da flere av forutsetningene samvarierer.

Risiko

Hovedrisikoen er knyttet til pensjonsregulering på de usikrede pensjonene og lønnsregulering for ansatte, som slår ut både i den sikrede og usikrede ordningen. Det er også risiko knyttet til levetid.

Rentedurasjonen i forpliktelsene er 12 år. Et rentefall utover 1 prosent vil lede til sterk økning i pensjonsforpliktelser.

Pensjonsmidlene består av 94,6 prosent rentepapirer med en durasjon på 4,1 år, og består av investeringer med relativ lav kredittrisiko. Pensjonsmidlene har 5,4 prosent eksponering mot aksjer.

Et fall i aksjer på 30 prosent vil gi minimal effekt da mesteparten vil bli dekket av redusert pensjonsregulering.

Pensjonsordningen er ikke eksponert mot overfinansiering da alle midler i pensjonskassen er fordelt mellom ansatte, pensjonister og fripoliser.

Pensjonsregulering

Pensjonsregulering oppstår som følge av overskuddsdeling i pensjonskassen. Dersom pensjonsregulering øker eller faller så vil det regnes som et estimatavvik, da dette følger av forutsetningen om ingen pensjonsregulering utover det lovpålagte kravet.

En økning i rentekurven vil kunne lede til fall i forpliktelsene og fall i eiendelene. På grunn av durasjonsforskjellen vil fallet i forpliktelsene overstige fallet i eiendelene. Dette skiftet leder til pensjonsregulering.

Et fall i rentekurven leder til økning i forpliktelsene og økning i eiendelene. På grunn av durasjonsforskjellen vil økningen i forpliktelsene overstige økningen i eiendelene. Dersom det er buffertfond tilgjengelig vil det også benyttes til å dekke opp for økte forpliktelser. Dette skiftet leder lav eller ingen pensjonsregulering.

Årets beregning ga en pensjonsregulering på 0,8 prosent.

Renterisiko

Pensjonsmidlenes eksponering mot renterisiko ansees som moderat som følge av at markedsverdivektet durasjon er på ca 4,1 år (4,2). Pensjonsmidlene vil stige med cirka 3,8 prosent ved et parallelt skift i rentekurven (rentefall) på -1 prosent. Pensjonsmidlene vil falle med cirka 3,7 prosent ved et parallelt skift i rentekurven (rentestigning) på + 1 prosent.

Pensjonsforpliktelsen vil stige med 25,7 prosent ved et parallelt skift i hele rentekurven (rentefall) på minus et prosentpoeng. Verdien vil falle med 4,3 prosent ved en renteøkning på ett prosentpoeng.

Kredittrisiko

Pensjonsmidlenes eksponering mot kredittrisiko ansees som moderat. Hovedtyngden av pensjonskassens renteinvesteringer skal være innenfor «investment grade». Dersom kredittrisiko på global basis økte med en faktor tilsvarende den faktoren som brukes i stresstester for pensjonskasser (tilsvarende en forverring mot 99,5 prosent percentilen) ville det lede til et fall på cirka 6,0 prosent i pensjonsmidlene.

Pensjonsforpliktelsene er eksponert mot noe kredittrisiko da den norske OMF-renten, som er utgangspunkt for fastleggelsen av diskonteringsrente, inneholder en viss kredittrisiko.

Aksjerisiko

Pensjonsmidlene er eksponert mot aksjemarkedet gjennom aksjefond. Ved utgangen av året var eksponeringen 5,4 prosent.

Markedsverdien av aksjer svinger kraftig. Pensjonskassen måler løpende aksjerisikoen i pensjonsmidlene basert på prinsipper i Solvens II. Prinsippene for måling av aksjerisiko baseres på at risikoen øker når aksjer stiger i verdi og at risikoen faller når aksjer har falt i verdi. Effekten vil være 2,1 prosent fall i pensjonsmidlene.

Valutarisiko

Alle plasseringer i utenlandske rentefond valutasikres. Det er investert i valutaeksponerte fond. Pensjonsmidlene var ved utgangen av året valutaeksponert med cirka 1,2 prosent. En betydelig valutaendring på global basis, basert på en faktor tilsvarende den faktoren som brukes i stresstester for pensjonskasser (tilsvarende en forverring mot 99,5 prosent percentilen), betyr et tap på valutaposisjonen på 25 prosent, eller 0,3 prosent på pensjonsmidlene.

Levetid og uførhet

Levetidsforutsetningene er i 2023 basert på tabellen K2013FT.

Uførehyppigheten er basert på tabellen IR73. Denne måler uførheten på lang sikt. Forekomsten av uførhet er lav sammenliknet med mange andre arbeidsgivere.

Foretakets ansatte kan bli involvert i større katastrofelignende hendelser som flyulykker, bussulykker, tilskuer til sportsarrangement eller hendelser på arbeidsplassen. Dersom en slik hendelse inntreffer, vil pensjonsforpliktelsen kunne øke betraktelig. Det er investert i katastrofeforsikringer som gjør at foretaket får erstatning dersom en slik hendelse inntreffer.

Lønnsutvikling

De fremtidige pensjonsytelsene avhenger av den fremtidige lønnsutvikling og utviklingen i Folketrygdens grunnbeløp (G). Dersom foretakets lønnsutvikling er lavere enn økningen i G, reduseres ytelsene.

Lønnsvekst vil avvike fra den banen som er fastlagt ved at ansatte får høyere eller lavere lønnsvekst enn det som banen tilsier. Foretaket styrer lønnsutvikling for ansatte basert på tariffavtaler og individuelle avtaler. Fra år til år kan det forekomme hopp i lønnsnivå.

Dersom lønnsveksten blir ett prosentpoeng høyere vil det føre til 2,7 prosent økning av forpliktelsen. Dersom lønnsveksten blir ett prosentpoeng lavere faller forpliktelsen med 2,4 prosent. Dersom G øker med ett prosentpoeng faller forpliktelsen med 1,4 prosent.

Minstekrav til nivået på pensjonsmidler

Pensjonsmidlene må tilfredsstille visse minstekrav definert i norsk lov, forskrifter og pålegg fra Finanstilsynet.

Dersom nivået på pensjonsmidlene blir lavere enn en nedre grense, vil foretaket måtte innbetale ekstra pensjonsmidler for å dekke opp for den nedre grensen. Under visse forutsetninger vil også foretaket få tilbakebetalt pensjonsmidler.

I Gjensidige Pensjonskasse måles risiko basert på krav fastsatt av Finanstilsynet i form av stresstester. Disse testene skal reflektere 99,5 prosent «value at risk». Pensjonskassen har en solvenskapitaldekning på 160 prosent uten bruk av overgangsregler per 31. desember 2023. Premiefond benyttes aktivt til å styre solvensnivået. Det betyr at det kan komme krav om innbetaling til pensjonsmidler.

Privat avtalefestet pensjonsordning (AFP)

Hallingdal Gjensidig Brannkasse er som medlem i Finans Norge tilknyttet AFP-avtale for sine ansatte.

AFP er en ytelsesbasert ordning som er finansiert i fellesskap av svært mange arbeidsgivere.

Pensjonsordningens administrator har ikke fremlagt beregninger som fordeler pensjonsordningens midler eller forpliktelser til de enkelte medlemsforetakene. Foretaket innregner således ordningen som en innskuddsordning.

Dersom pensjonsordningens administrator framlegger slike fordelinger kan det lede til at ordningen skal innregnes som en ytelsesordning. Imidlertid er det vanskelig å fremkomme med fordelingsnøkler som kan aksepteres av medlemmene. En fordelingsnøkkel basert på foretakets andel av samlet årlig lønn vil ikke kunne aksepteres da denne nøkkelen er for enkel og ikke vil reflektere de økonomiske forpliktelsene på en adekvat måte.

	Sikret 2023	Usikret 2023	Sum 2023	Sikret 2022	Usikret 2022	Sum 2022
Antall aktive medlemmer	3	0	3	3	1	4
Antall pensjonister	8	7	15	11	8	19
Nåverdi av pensjonsforpliktelsen						
Pr. 01.01	18 574 401	14 084 761	32 659 162	17 096 281	14 838 972	31 935 253
Korreksjon av åpningsbalansen			0			0
Årets pensjonsopptjening	262 455	53 079	315 535	206 477	162 570	369 047
Arbeidsgiveravgift av årets opptjening	40 943	8 280	49 223	32 210	25 361	57 571
Rentekostnad	680 075	495 636	1 175 711	338 506	293 812	632 318
Bidrag fra deltakere i ordningen	0	0	0	0	0	0
Aktuarielle gevinster og tap	-1 239 519	3 760 095	2 520 576	1 742 685	540 805	2 283 490
Utbetalte ytelser	-583 526	-1 118 045	-1 701 571	-659 259	-1 536 988	-2 196 247
Arbeidsgiveravgift av innbetalte pensjonsmidler	-117 136	-174 415	-291 551	-182 500	-239 770	-422 270
Virksomhetssammenslutning	0	0	0	0	0	0
Virkning av den øvre grense for eiendelen	0	0	0	0	0	0
Kursendringer i utenlandsk valuta			0			0
Pr. 31.12	17 617 693	17 109 392	34 727 085	18 574 401	14 084 761	32 659 162
Virkelig verdi av pensjonsmidlene						
Pr. 01.01	13 226 180	0	13 226 180	13 332 186	0	13 332 186
Renteinntekt	503 212	0	503 212	263 977	0	263 977
Avkastning ut over renteinntekt	-959 906	0	-959 906	-880 597	0	-880 597
Bidrag fra arbeidsgiver	868 009	174 415	1 042 424	1 352 372	239 770	1 592 142
Utbetalte ytelser	-583 526	0	-583 526	-659 259	0	-659 259
Arbeidsgiveravgift av innbetalte pensjonsmidler	-117 136	-174 415	-291 551	-182 500	-239 770	-422 270
Overtakelse/oppkjøp	0	0	0	0	0	0
Oppgjør	0	0	0	0	0	0
Pr. 31.12	12 936 833	0	12 936 833	13 226 180	0	13 226 180
Beløp innregnet i balansen						
Nåverdi av pensjonsforpliktelsen	17 617 693	17 109 392	34 727 085	18 574 401	14 084 761	32 659 162
Virkelig verdi av pensjonsmidlene	-12 936 833	0	-12 936 833	-13 226 180	0	-13 226 180
Netto pensjonsforpliktelse/(pensjonsmidler)	4 680 861	17 109 392	21 790 252	5 348 221	14 084 761	19 432 982
Pensjonskostnad innregnet i resultatet						
Årets pensjonsopptjening	262 455	53 079	315 535	206 477	162 570	369 047
Rentekostnad	680 075	495 636	1 175 711	338 506	293 812	632 318
Renteinntekt	-503 212	0	-503 212	-263 977	0	-263 977
Fjernet KPI-regulering av løpende pensjoner	0	0	0	0	0	0
Arbeidsgiveravgift	40 943	8 280	49 223	32 210	25 361	57 571
Pensjonskostnad	480 262	556 996	1 037 258	313 216	481 742	794 959
Kostnader er innregnet i følgende regnskapslinje i resultatregnskapet						
Forsikringsrelaterte adm.kostnader inkl. provisjon for mottatt gjenforsikring og salgskostnader	480 262	556 996	1 037 258	313 216	481 742	794 959

Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel innregnet i andre inntekter og kostnader

Akkumulert beløp pr. 01.01.	32 451 607	29 287 520
Avkastningen på pensjonsmidler	959 906	880 597
Endringer i demografiske forutsetninger	3 108 266	3 905 453
Endringer i økonomiske forutsetninger	-587 690	-1 621 963
Virkningen av den øvre grensen for eiendelen	0	0
Akkumulert beløp pr. 31.12.	35 932 089	32 451 607

Aktuarielle forutsetninger

Diskonteringsrente	4,17 %	3,73 %
Lønnsregulering	4,00 %	3,70 %
Endring i folketrygdens grunnbeløp	3,90 %	3,70 %
Pensjonsregulering	3,90 %	3,70 %

Øvrige spesifikasjoner

Beløp innregnet som kostnad for bidrag til den innskuddsbaserte pensjonsordningen	862 718	829 893
Beløp innregnet som kostnad for bidrag til Fellesordningen for LO/NHO	209 393	220 623
Forventet innbetaling til Fellesordningen for LO/NHO neste år	209 602	220 844
Forventet innbetaling til den ytelsesbaserte pensjonsordningen neste år	902 730	1 402 410

Prosent**Endring i pensjons-
forpliktelse 2023****Endring i pensjons-
forpliktelse 2022****Sensitivitet**

- 1 %-poeng diskonteringsrente	25,72 %	25,40 %
+ 1 %-poeng diskonteringsrente	-4,25 %	-4,80 %
- 1 %-poeng lønnsjustering	-2,42 %	-3,20 %
+ 1 %-poeng lønnsjustering	2,74 %	3,50 %
- 1 %-poeng G-regulering	1,52 %	2,00 %
+ 1 %-poeng G-regulering	-1,41 %	-1,80 %
- 1 %-poeng pensjonsregulering	-13,63 %	-10,10 %
+ 1 %-poeng pensjonsregulering	13,59 %	13,50 %
10 % redusert dødelighet	4,11 %	3,90 %
10 % økt dødelighet	-5,37 %	-5,10 %

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	SUM
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsett.teknikk basert på obs. markedsdata	Verdsett.teknikk basert på ikke obs. markedsdata	pr. 31.12.2023
Verdsettelsehierarki 2023				
Aksjer og andeler	-	698 589	-	698 589
Obligasjoner	-	12 238 244	-	12 238 244
Sum	-	12 936 833	-	12 936 833
Verdsettelsehierarki 2022				pr. 31.12.2022
Aksjer og andeler	-	925 833	-	925 833
Obligasjoner	-	12 300 347	-	12 300 347
Sum	-	13 226 180	-	13 226 180

10 SKATT

REGNSKAPSPRINSIPPER FOR SKATT

Skattekostnad

Skattekostnad består av summen av periodeskatt og utsatt skatt.

Periodeskatt

Periodeskatt er betalbar skatt på skattepliktig inntekt for året, basert på skattesatser som var vedtatt eller i hovedsak vedtatt på rapporteringstidspunktet, og eventuelle endringer i beregnet periodeskatt for tidligere år.

Utsatt skatt

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom balanseførte verdier og skattemessige verdier av eiendeler og forpliktelser på rapporteringstidspunktet. Forpliktelser ved utsatt skatt innregnes for alle skatteøkende midlertidige forskjeller. Eiendeler ved utsatt skatt innregnes for alle skattereduserende midlertidige

forskjeller i den grad det er sannsynlig at det oppstår fremtidige skattepliktige inntekter som de skattereduserende midlertidige forskjellene kan utnyttes mot. Dersom utsatt skatt oppstår i forbindelse med førstegangsinnregning av en forpliktelse eller eiendel overtatt i en transaksjon som ikke er en virksomhetssammenslutning, og den ikke påvirker det finansielle eller skattepliktige resultatet på transaksjonstidspunktet, blir den ikke innregnet.

Innregning

Periodeskatt og utsatt skatt innregnes som kostnad eller inntekt i resultatregnskapet, med unntak av utsatt skatt på poster som er innregnet i andre inntekter og kostnader, hvor skatten da innregnes i andre resultatkomponenter, eller i de tilfeller hvor den oppstår som følge av en virksomhetssammenslutning. Ved virksomhetssammenslutning beregnes utsatt skatt på differansen mellom virkelig verdi av eiendeler og forpliktelser overtatt i virksomhetssammenslutning og deres balanseførte verdi.

	2023	2022
Midlertidige forskjeller		
Driftsmidler	-10 164 292	-10 008 276
Pensjonsforpliktelser	-21 790 230	-19 432 967
Verdipapirer	2 716 989	-6 922 416
Sikkerhetsavsetning	4 454 177	5 567 716
Leieavtaler	-13 680	-44 477
Gevinst- og tapskonto	62 351	77 939
Sum midlertidige forskjeller	-24 734 685	-30 762 481
Grunnlag ikke balanseført		
Netto midlertidige forskjeller	-24 734 685	-30 762 481
Netto utsatt skatt (25%)	-6 183 671	-7 690 620
Beregning av skattepliktig inntekt		
Resultat før skattekostnad	36 378 478	-32 765 489
Ført på utvidet resultat	-3 480 481	-3 164 085
Endring midlertidige forskjeller	-6 027 796	8 701 628
Permanente forskjeller	-22 198 375	36 880 625
Utbetalt utbytte	-3 991 826	-4 052 679
Skattepliktig inntekt	680 000	5 600 000
Betalbar inntektsskatt (25%)	170 000	1 400 000
Betalbar formuesskatt (føres som andre kostnader)	900 000	700 000
Tilbakebetalt skatt ifm kundeutbytte - uavklart		
Sum betalbar skatt	1 070 000	2 100 000

	2023	2022
Spesifikasjon av skattekostnad		
Betalbar inntektsskatt	170 000	1 400 000
Endring utsatt skatt	1 506 949	-2 443 531
For mye / lite avsatt foregående år	-1 038 156	-1 370 817
Korreksjon vedr utbetalt utbytte 2015-2020		-7 722 785
Total skattekostnad	638 793	-10 137 133
Herav mot utvidet resultat	870 119	791 021
Skattekostnad	1 508 912	-9 346 112
Avstemming av skattekostnad		
25% av resultat før skattekostnad	9 094 618	-8 191 372
25% av poster ført på utvidet resultat	-870 119	-791 021
25% av permanente forskjeller og utbetalt utbytte	-6 547 550	8 206 987
25% av ikke balanseført grunnlag utsatt skattefordel 2021		-268 124
For mye / lite avsatt foregående år	-1 038 156	-1 370 817
Korreksjon vedr utbetalt utbytte 2015 - 2020		-7 722 785
Total skattekostnad	638 793	-10 137 133

11 EIERBENYTTET OG RETT-TILBRUK EIENDOM, ANLEGG OG UTSTYR OG LEIEFORPLIKTELSE

REGNSKAPSPRINSIPPER FOR EIENDOM, ANLEGG OG UTSTYR

Innregning og måling

Eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr vurderes til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger og akkumulerte tap ved verdifall. Anskaffelseskost inkluderer utgifter som er direkte henførbare til kjøp av eiendelen. Når utstyr eller vesentlige enkelt-deler har ulik utnyttbar levetid, regnskapsføres de som separate komponenter.

Eierbenyttet eiendom defineres som eiendom som brukes av Hallingdal Gjensidig Brannkasse i utøvelse av sin virksomhet.

Etterfølgende utgifter

Etterfølgende utgifter innregnes i eiendelens balanseførte verdi hvis det er sannsynlig at de fremtidige økonomiske fordelene tilknyttet eiendelen vil tilflyte foretaket, og utgiften tilknyttet eiendelen kan måles pålitelig. Hvis den etterfølgende utgiften er påløpt for å erstatte en del av eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr, aktiveres kostnaden og balanseført verdi av det som erstattes fraregnes. Utgifter til reparasjoner og vedlikehold innregnes umiddelbart i resultatet når de påløper.

Avskrivninger

Hver komponent av eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr avskrives lineært over estimert utnyttbar levetid. Tomter, fritidshus og hytter avskrives ikke. Den forventede utnyttbare levetiden for inneværende og sammenlignbare perioder er som følger:

- eierbenyttet eiendom: 30 år
- anlegg og utstyr: 5-8 år

Avskrivningsmetode, forventet utnyttbar levetid og restverdi vurderes årlig. Eiendelen nedskrives dersom gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi.

2022	Kontorbygg	Hytte Holmsbu	Eierbenyttet eiendom	Rett-til-bruk eiendom	Anlegg og utstyr
Anskaffelseskost pr. 01.01.22	16 713 891	6 658 368	23 372 260	1 059 670	2 094 304
Tilgang i året	2 314 756		2 314 756	33 548	
Utrangert			0		
Avgang i året			0		-206 528
Anskaffelseskost pr.31.12.22	19 028 647	6 658 368	25 687 016	1 093 218	1 887 777
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 01.01.22	-16 275 177	-1 072 537	-17 347 714	-704 007	-1 247 089
Årets ordinære avskrivninger	-111 392	-178 663	-290 055	-254 069	-291 595
Tap ved verdifall innregnet i resultatet i perioden			0		
Tilbakeført utrangert			0		
Avgang ordinære avskrivninger			0		206 528
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 31.12.22	-16 386 569	-1 251 200	-17 637 768	-958 076	-1 332 156
Bokført verdi 31.12.22	2 642 078	5 407 169	8 049 247	135 142	555 621
Avskrivningsmetode Utnyttbar levetid (år)	Lineært over 30 og 20år				Lineært 20 %
2023	Kontorbygg	Hytte Holmsbu	Eierbenyttet eiendom	Rett-til-bruk eiendom	Anlegg og utstyr
Anskaffelseskost pr. 01.01.23	19 028 647	6 658 368	25 687 016	1 093 218	1 887 777
Tilgang i året	12 404 394	0	12 404 394	1 135 303	
Utrangert			0		
Avgang i året			0		
Anskaffelseskost pr.31.12.23	31 433 041	6 658 368	38 091 409	2 228 521	1 887 777
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 01.01.23	-16 386 569	-1 251 200	-17 637 768	-958 076	-1 332 156
Årets ordinære avskrivninger	-109 253	-178 624	-287 877	-293 704	-283 083
Tap ved verdifall innregnet i resultatet i perioden			0		
Tilbakeført utrangert			0		
Avgang ordinære avskrivninger			0		
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 31.12.23	-16 495 822	-1 429 823	-17 925 645	-1 251 780	-1 615 239
Bokført verdi 31.12.23	14 937 219	5 228 545	20 165 764	976 741	272 538
Avskrivningsmetode Utnyttbar levetid (år)	Lineært over 30 og 20år				Lineært 20 %

REGNSKAPSPRINSIPPER FOR LEIEAVTALER

Valdres Gjensidig Brannkasse innregner alle identifiserbare leieavtaler som en leieforpliktelse med en tilhørende rett-til-bruk eiendel, med følgende unntak:

- kortsiktige leieavtaler (definert som 12 måneder og kortere)
- underliggende eiendel med lav verdi

For disse leieavtalene innregner Hallingdal Gjensidig Brannkasse leiebeløpene som andre operasjonelle driftskostnader i resultatregnskapet etter hvert som de påløper.

Leieforpliktelsen førstegangsinnregnes til nåverdien av leiebetalingene for retten til å bruke underliggende eiendel i leieperioden. Leieperioden defineres som den ikke avbestillbare perioden av leiekontrakten, sammen med perioder dekket av en opsjon om å forlenge leiekontrakten dersom det er overveiende sannsynlig at Hallingdal Gjensidig Brannkasse vil utøve opsjonen, og eventuelle perioder dekket av en opsjon på å si opp leieavtalen dersom det er overveidende sannsynlig av Hallingdal Gjensidig Brannkasse ikke vil utøve den opsjonen.

Hallingdal Gjensidig Brannkasse benytter en felles diskonteringsrente på en portefølje av leieavtaler med noenlunde lignende egenskaper (for eksempel tilnærmet lik varighet).

I etterfølgende perioder måles leieforpliktelsen ved å øke den balanseførte verdien for å reflektere renter på leieforpliktelsen, redusere den balanseførte verdien for å gjenspeile betaling av leieforpliktelsen og etterfølgende måling av balanseført verdi for å reflektere eventuelle revurderinger eller modifikasjoner, eller for å reflektere justeringer i leiebetalinger som skyldes en justering i indeks eller rente.

Leieforpliktelsen inngår i regnskapslinjen Andre forpliktelser i oppstillingen av finansiell stilling.

Renteeffekten av diskontering av leieforpliktelsene presenteres separat fra avskrivningskostnaden av rett-til-bruk eiendelene. Avskrivningskostnaden presenteres sammen med øvrige avskrivninger, mens renteeffekten av diskontering presenteres på linjen Administrasjonskostnader knyttet til investeringer, herunder rentekostnader.

LEIEFORPLIKTELSENE I HALLINGDAL GJENSIDIG BRANNKASSE

For å avgjøre om en kontrakt inneholder en leieforpliktelse, vurderes det om kontrakten gir retten til å kontrollere bruken av en identifisert eiendel. For Hallingdal Gjensidig Brannkasse anses dette å være tilfelle for husleieavtaler. Husleieavtaler med varighet kortere enn 12 måneder på ikrafttredelsestidspunktet for IFRS 16 er unntatt fra innregning på grunn av kort varighet. Hoveddelen av kontormaskiner er unntatt for innregning på grunn av lav verdi.

Leieperioden beregnes basert på avtalens varighet pluss eventuelle opsjonsperioder dersom disse med rimelig sikkerhet vil bli utøvd. Felleskostnader osv. er ikke innregnet i leieavtalen for leiekontraktene.

Diskonteringsrenten for leieavtalene bestemmes ved å se på observerbare lånerenter i obligasjonsmarkedet. Rentene er tilpasset den faktiske leiekontraktens varighet.

Rentebetalinger knyttet til leieavtaler presenteres som en kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter da dette samsvarer best med Hallingdal Gjensidig Brannkasse formål med disse leiearrangementene.

Hallingdal Gjensidig Brannkasse har innregnet sine leieforpliktelser til nåverdien av de gjenværende leiebetalingene, diskontert med marginal lånerente på tidspunktet for førstegangsansendelse, samt innregnet tilhørende rett-til-bruk eiendeler til et beløp som tilsvarer leieforpliktelsen, i henhold til den modifiserte retrospektive metode. Transaksjonskostnader inkluderes ikke.

	2023	2022
Markedsverdi av tomter og eierbenyttede eiendommer	25 400 000	25 400 000
Balanseført verdi av tomter og eierbenyttede eiendommer	20 165 764	8 049 247
Merverdi utover balanseført verdi	5 234 236	17 350 753

Leieforpliktelse	2023	2022
Leieforpliktelser 1.januar		
Udiskonterte leieforpliktelser 1.januar	180 760	390 141
Diskonterings-effekt av leieforpliktelser	(1 140)	(7 204)
Diskonterte leieforpliktelser 1.januar	179 620	382 937

Sammendrag av leieforpliktelser i årsregnskapet

Per 01.01.	179 620	382 937
Endring i leieforpliktelser	1 847	32 265
Nye leieforpliktelser	1 133 456	-
Betalte avdrag (kontantstrøm)	(324 503)	(235 582)
Betalte renter (kontantstrøm)	(15 703)	(8 402)
Påløpte renter (resultatregnskapet)	15 703	8 402
Per 31.12.	990 421	179 620

Kostnader knyttet til kortsiktige leieavtaler (inkl. kortsiktige leieavtaler med lav verdi)	-	-
Kostnader knyttet til leieavtaler med lav verdi (ekskl. kortsiktige leieavtaler med lav verdi)	-	-

Udiskontert leieforpliktelse og forfallsmønster kontantstrømmer

Under 1 år	332 612	180 760
1-2 år	210 628	-
2-3 år	203 841	-
3-4 år	183 480	-
4-5 år	118 590	-
Mer enn 5 år		
Sum udiskontert leieforpliktelse 31.desember	1 049 151	180 760

Vektet gjennomsnittlig rente	2,55	2,55
------------------------------	------	------

12 AKSJER I DATTERFORETAK, TILKNYTTETE FORETAK OG FELLESKONTROLLERT VIRKSOMHET

	Forretn. kontor	Eierandel	Kostpris 31.12.2023	Bal.ført verdi 31.12.2023	Kostpris 31.12.2022	Bal.ført verdi 31.12.2022	
Tilknyttede foretak							
Hemsedal Meieri AS	Hemsedal	49 %	3 397 000	3 397 000	3 397 000	3 397 000	
Eurobygget AS	Gol	50 %	1 750 000	1 750 000	1 750 000	1 750 000	
	Eiendeler	Egenkapital	Gjeld	Inntekter	Resultat		
Tilleggsinformasjon							
Tilknyttede foretak							
Hemsedal Meieri AS	26 204 500	22 778 515	3 425 985	3 682 141	989 052		
Eurobygget AS	13 693 772	6 120 427	7 573 344	1 849 863	640 648		
Aksjer og andeler i datterforetak							
	Forretn. kontor	Eierandel	Andel	Kostpris 31.12.2023	Bal.ført verdi 31.12.2023	Kostpris 31.12.2022	Bal.ført verdi 31.12.2022
Stim Work AS	Gol	100%	100	500 000	500 000	-	-
				500 000	500 000	-	-

Stim Work AS ble stiftet i november 2023 og det har ikke vært virksomhet i selskapet.

13 FINANSIELLE INSTRUMENTER

REGNSKAPSPRINSIPPER FOR FINANSIELLE INSTRUMENTER

Formålet med foretakets investeringer er å støtte forsikringsvirksomheten ved å sikre verdien av forsikringsforpliktelsene mot endringer i markedsvARIABLE. Verdier ut over dette investeres for å oppnå foretakets overordnede lønnsomhetsmål.

Målekategorier

Klassifisering av finansielle instrumenter ved førstegangsinnregning avhenger av deres kontraktuelle betingelser og forretningsmodellen for styring av instrumentene.

Innregning og fraregning

Finansielle instrumenter innregnes når foretaket blir part i instrumentets kontraktmessige vilkår. Førstegangsinnregning er til virkelig verdi. Transaksjonskostnader kommer i tillegg, med unntak av for finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi over resultatet. For finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi over resultatet, kostnadsføres transaksjonskostnader etter hvert som de påløper. Normalt vil førstegangsinnregning være lik transaksjonsprisen. Etter førstegangsinnregning måles instrumentene som beskrevet nedenfor.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Ved fraregning av en finansiell eiendel innregnes forskjellen mellom balanseført verdi og vederlaget i resultatet, i regnskapslinjen Netto realiserte gevinster og tap på investeringer.

Finansielle forpliktelser fraregnes når de kontraktmessige forpliktelsene fra de finansielle forpliktelsene opphører. Ved fraregning av en finansiell forpliktelse innregnes forskjellen mellom balanseført verdi og vederlaget i resultatet, i regnskapslinjen Netto realiserte gevinster og tap på investeringer.

Kjøp og salg av finansielle instrumenter innregnes hovedsakelig avtaletidspunktet.

Renter og utbytteinntekter innregnes på egne linjer i resultatoppstillingen, adskilt fra netto urealiserte verdiendringer på investeringer og netto realiserte gevinster og tap på investeringer.

FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET

Finansielle instrumenter til amortisert kost

Finansielle instrumenter som ikke er innregnet til virkelig verdi måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden. Ved beregning av effektiv rente estimeres fremtidige kontantstrømmer, og alle kontraktmessige vilkår ved det finansielle instrumentet tas i betraktning. Honorarer betalt eller mottatt mellom partene

i kontrakten og transaksjonskostnader som kan henføres direkte til transaksjonen, inngår som en integrert komponent ved fastsettelsen av den effektive renten. Der hvor tidshorizonten for det finansielle instrumentets forfallstidspunkt er relativt kort benyttes den nominelle renten ved beregning av amortisert kost.

I kategorien finansielle instrumenter til amortisert kost inngår kontanter og kontantekvivalenter, ansvarlig lån, rentebærende forpliktelser og andre finansielle forpliktelser.

Kontanter og kontantekvivalenter, andre fordringer og andre finansielle forpliktelser er av kortsiktig karakter og balanseført verdi anses å være en rimelig tilnærming av virkelig verdi.

Nedskrivning av finansielle eiendeler til amortisert kost

Foretaket benytter forenklet metode ved vurdering av behov for nedskrivning av finansielle eiendeler til amortisert kost. For disse finansielle eiendelene er en eventuell nedskrivning målt til et beløp som tilsvarer forventet kredittap over hele løpetiden.

Den forenklete metoden for foretaket er gjennomført ved å foreta en gruppering av fordringene basert på eks. antall dager siden fordringen har forfalt.

Definisjon av virkelig verdi

Etter førstegangsinnregning måles investeringer til virkelig verdi over resultatet lik den verdi det enkelte finansielle instrumentet kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle instrumenter og i hvilken grad de handles i aktive markeder. Instrumenter klassifiseres i sin helhet i ett av tre verdsettelsesnivåer i et hierarki basert på det laveste nivået som er vesentlig for virkelig verdimåling i sin helhet.

Nedenfor redegjøres for de ulike verdsettelsesnivåene og hvilke finansielle instrumenter som inngår i de respektive nivåene.

Nivå 1: Kvoterte priser i aktive markeder

Kvoterte priser i aktive markeder anses som det beste estimat på et finansielt instruments virkelige verdi. Et finansielt instrument anses som verdsatt basert på kvoterte priser i aktive markeder dersom virkelig verdi er fastsatt basert på priser som er enkelt og regelmessig tilgjengelige og representerer faktiske og regelmessig forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. Finansielle instrumenter som verdsettes basert på kvoterte priser i aktive markeder klassifiseres som nivå én i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert som nivå én i verdsettelseshierarkiet:

- Børsnoterte aksjer
- Børsnoterte fond (ETF)
- Aksjefond, obligasjonsfond, hedgefond og kombinasjonsfond hvis virkelige verdi er bestemt å bakgrunn av verdien av instrumentene som fondene har investert i

Nivå 2: Verdsettelse basert på observerbare markedsdata

Når kvoterte priser i aktive markeder ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi av finansielle instrumenter fortrinnsvis ved hjelp av verdsettelsesmetoder som baserer seg på observerbare markedsdata.

Et finansielt instrument anses som verdsatt basert på observerbare markedsdata dersom virkelig verdi er fastsatt med referanse til priser som ikke er kvoterte, men som er observerbare enten direkte (som priser) eller indirekte (derivert fra priser). Finansielle instrumenter som verdsettes basert på observerbare markedsdata klassifiseres som nivå to i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle instrumenter er klassifisert som nivå to i verdsettelseshierarkiet:

- Obligasjoner som ikke er noterte, eller som er noterte, men hvor det ikke forekommer regelmessige transaksjoner. De unoterte instrumentene i disse kategoriene verdsettes basert på observerbare rentekurver og estimert kredittspread der hvor det er aktuelt.
- Rentebærende forpliktelser (bankdrift) målt til virkelig verdi. De rentebærende forpliktelsene verdsettes basert på observerbare rentekurver.
- Eiendomsfond. Eiendomsfondene verdsettes på bakgrunn av rapporterte NAV-verdier fra administrator. På grunn av sen rapportering fra fondene benyttes NAV-verdier fra siste kvartalsrapportering.

Nivå 3: Verdsettelse basert på ikke-observerbare markedsdata

Når verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata er tilgjengelige, verdsettes finansielle instrumenter ved hjelp av verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata.

Et finansielt instrument anses som verdsatt basert på ikke-observerbare markedsdata dersom virkelig verdi er fastsatt uten å være basert på kvoterte priser i aktive markeder, og heller ikke er basert på observerbare markedsdata. Finansielle instrumenter som er verdsatt basert på ikke-observerbare markedsdata er klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle instrumenter er klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet:

- Unoterte private equity-investeringer (PE) og lokale eiendomsinvesteringer.
- PE-investeringene som ikke er organisert som fond verdsettes ved hjelp av kontant-strømsanalyser, prismultipler og nylige markedstransaksjoner. PE-investeringene som er organisert som fond verdsettes på bakgrunn av rapporterte NAV-verdier (Net Asset Value) fra administratorer i henhold til IPEV-retningslinjer (International Private Equity and venture capital Valuation). På grunn av sen rapportering fra fondene benyttes NAV fra siste kvartalsrapportering. NAV vurderes deretter for skjønnsmessige justeringer på objektive hendelser i de enkelte fond siden forrige rapporteringsdato. Objektive hendelser kan være utviklingen i underliggende verdier på børsnoterte foretak siden siste rapportering fra fondet, endringer i regelverket eller store markedsbevegelser.
- Hallingdal Gjensidig Brannkasse egne utlån

Verdsettelsesprosess finansielle eiendeler klassifisert som nivå tre

Investeringsansvarlig i samråd med daglig leder fastsetter hvilke verdsettelsesmodeller som skal benyttes ved verdsettelse av finansielle eiendeler klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet. Evaluering av modellene gjøres ved behov. Investeringenes virkelige verdier og resultater samt overholdelse av fastsatte rammer rapporteres ukentlig til daglig leder samt månedlig til styret.

Sensitivitet finansielle eiendeler nivå tre

Sensitivitetsanalysen for finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata viser resultateffekten av realistiske og plausible markedsutfall. Generelle markedsnedganger eller forverrede framtidsutsikter kan påvirke forventning om fremtidige kontantstrømmer eller anvendte multipler som igjen vil medføre at verdien reduseres. Et verdifall på ti prosent anses som et realistisk og plausibelt markedsutfall for både aksjer og andeler, samt rentebærende verdipapirer som inngår i nivå tre i verdsettelseshierarkiet.

	Balansført verdi 31.12.2023	Virkelig verdi 31.12.2023	Balansført verdi 31.12.2022	Virkelig verdi 31.12.2022
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, obligatorisk				
Lokale investeringer	680 067	680 067	3 185 167	3 185 167
Aksjer og andeler	236 392 828	236 392 828	206 495 361	206 495 361
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, øremerket ved førstegangsinnregning				
Rentebærende verdipapirer	153 010 021	153 010 021	118 914 758	118 914 758
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, øremerket ved førstegangsinnregning				
Obligasjoner som holdes til forfall	0	0	0	0
Finansielle eiendeler målt til amortisert kost				
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning klassifisert som lån og fordringer	0	0	0	0
Utlån	0	0	0	0
Fordringer i forbindelse med direkte forretning og gjenforsikring	18 246 790	18 246 790	15 042 589	15 042 589
Andre fordringer	6 183 671	6 183 671	7 690 620	7 690 620
Kontanter og bankinnskudd	17 259 524	17 259 524	50 730 965	50 730 965
Sum finansielle eiendeler	431 772 899	431 772 899	402 059 459	402 059 459
Finansielle forpliktelser				
Finansielle forpliktelser til amortisert kost				
Ansvarlig lån	0	0	0	0
Andre forpliktelser	39 272 776	39 272 776	34 284 121	34 284 121
Forpliktelser i forbindelse med forsikring og gjenforsikring	0	0	0	0
Sum finansielle forpliktelser	39 272 776	39 272 776	34 284 121	34 284 121

Verdsettelseshierarki 2023. Tabellen viser en fordeling av finansielle eiendeler/forpliktelser i tre nivåer basert på verdsettelsesmetode.

	Nivå 1 Kvoterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verdsett.teknikk basert på obs. markedsdata	Nivå 3 Verdsett.teknikk basert på ikke obs. markedsdata	SUM
Verdsettelseshierarki 2023				
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, obligatorisk				
Aksjer og andeler	169 609 190	66 348 537	1 115 167	237 072 894
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, øremerket ved førstegangsinnregning				
Rentebærende verdipapirer	153 010 021	-	-	153 010 021
Finansielle eiendeler målt til amortisert kost				
Obligasjoner som holdes til forfall				0
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning klassifisert som lån og fordringer				0
Utlån				0
Finansielle forpliktelser				
Finansielle forpliktelser målt til amortisert kost				
Ansvarlig lån				0

Verdsettelseshierarki 2022. Tabellen viser en fordeling av finansielle eiendeler/forpliktelser i tre nivåer basert på verdsettelsesmetode.

	Nivå 1 Kvoterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verdsett.teknikk basert på obs. markedsdata	Nivå 3 Verdsett.teknikk basert på ikke obs. markedsdata	SUM
Verdsettelseshierarki 2022				
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, obligatorisk				
Aksjer og andeler	147 877 591	58 199 337	3 168 500	209 245 428
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, øremerket ved førstegangsinnregning				
Rentebærende verdipapirer	118 914 758	-	-	118 914 758
Finansielle eiendeler målt til amortisert kost				
Obligasjoner som holdes til forfall				0
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning klassifisert som lån og fordringer				0
Utlån				0
Finansielle forpliktelser				
Finansielle forpliktelser målt til amortisert kost				
Ansvarlig lån				0

Avstemming finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3) 31.12.2023

	Pr. 1.1.2023	Netto realisert/ urealisert gevinst over resultatet	Kjøp	Salg	Oppgjør	Overføring til/fra nivå 3	Pr. 31.12.2023	Andel av netto realisert/urealisert gevinst over resultatet som relaterer seg til instrumenter som ennå eies pr. 31.12.2023
Aksjer og andeler								
Rentebærende verdipapirer	3 168 500	(2 505 100)				16 667	1 115 167	
Sum	3 168 500	(2 505 100)	-	-	-	16 667	1 115 167	-

Avstemming finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3) 31.12.2022

	Pr. 1.1.2022	Netto realisert/ urealisert gevinst over resultatet	Kjøp	Salg	Oppgjør	Overføring til/fra nivå 3	Pr. 31.12.2022	Andel av netto realisert/urealisert gevinst over resultatet som relaterer seg til instrumenter som ennå eies pr. 31.12.2022
Aksjer og andeler								
Rentebærende verdipapirer	663 400	(2 635 615)				5 140 715	3 168 500	0
Sum	663 400	(2 635 615)	-	-	-	5 140 715	3 168 500	-

14 AKSJER OG ANDELER

Tilknyttet selskap	Organisasjonsnummer	Markedsverdi
Hemsedal Meieri AS	984 361 394	3 397 000
Eurobygget AS	914 372 887	1 750 000
Sum tilknyttede selskaper		5 147 000
Lokale investeringer	Organisasjonsnummer	Markedsverdi
Torpmoen Drift AS	989 503 154	640 900
Visit Gol AS	974 520 974	22 500
Sum lokale investeringer		663 400
Pensjonskasser	Organisasjonsnummer	Markedsverdi
Innskudd-Gj. Pensjonskasse	990 240 884	435 100
Sum pensjonskasser		435 100
Norske finansaksjer	Organisasjonsnummer	Markedsverdi
DNB Bank ASA	981 276 957	-
Gjensidige Forsikring ASA	995 568 217	13 125 000
Sum norske finansaksjer		13 125 000
Andre norske aksjer	Organisasjonsnummer	Markedsverdi
BK Forum AS	919 864 222	16 667
Sum andre norske aksjer		16 667
Norske aksjefond	Organisasjonsnummer	Markedsverdi
Alfred Berg Aktiv	965 713 700	22 292 126
First Nordic Real Estate	922 675 988	5 806 510
Sum norske aksjefond		28 098 636

Utenlandske aksjefond	Organisasjonsnummer	Markedsverdi
AKO Global Long Only UCITS Fund CF1 NOK	IE00B8DTFF91	8 189 758
AKO Global Long Only UCITS Fund DF1 USD	LU1711394145	8 147 335
Arctic Norwegian Value Creation D NOK	IE00BF4J3312	18 111 028
Egerton Capital Equity Fund I NOK	LU089393337	7 669 799
Egerton Capital Equity Fund I NOK Hedged	IE00BZ7PX706	11 003 707
Fundsmith Equity Fund Feeder	IE000Q9KNH91	9 482 387
GMO Quality Investment Fund Class DH NOK	LU2241079941	9 845 609
GMO Quality Investment Fund Class USD	LU0143563046	9 376 499
RBC Global Equity Focus Fund NOK hedged	IE00B8DTFZ97	9 186 322
RBC Global Equity Focus Fund USD	IE00BF4J2X47	8 013 714
SGA Global Growth Fund M NOK Hedged	IE000NL9UX40	9 898 596
SGA Global Growth Fund M USD	LU1096671539	6 035 175
T. Rowe Price Global Focused Growth NOK	IE00BJ0CFN69	10 405 936
T. Rowe Price Global Focused Growth Responsible USD	IE00BJ0CFQ90	8 826 199
Sum utenlandske aksjefond		134 192 064
Eiendomsfond	Organisasjonsnummer	Markedsverdi
Malling & Co Eiendomsfond AS	916 638 914	50 880 131
Pareto Eiendomsfelleskap Invest AS	926 735 934	9 661 896
Prime Office Germany AS	990 405 131	-
Sum eiendomsfond		60 542 027
Sum aksjer og andeler		237 072 894

15 RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER

Obligasjonsfond - norske	Markedsverdi
DNB Obligasjon B	33 196 237
First High Yield	8 018 387
Fondsfinans Kreditt	8 030 440
Opptj, i forf. rtr no obl.fond	49 245 064
Obligasjonsfond - utenlandske	Markedsverdi
Alfred Berg Nordic Investment Grade Mid Duration Acc C-C (HNOK)	17 882 733
Alfred Berg Nordic Investment Grade Long duration ACC C - C (HNOK)	17 202 678
Alfred Berg Nordic High Yield ACC C - C (HNOK)	7 979 944
Sum	43 065 355

Pengemarkedsfond - norske	Markedsverdi
Holberg Likviditet	30 482 205
Sum	30 482 205
Pengemarkedsfond - utenlandske	Markedsverdi
Alfred Berg Nordisk Likviditet Pluss Acc C - C (HNOK)	30 217 397
Sum	30 217 397
Sum obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	153 010 021

16 EGENKAPITAL

Opptjent egenkapital

Naturskadefond

Driftsresultat fra den obligatoriske naturskadeforsikringen skal reguleres mot naturskadekapitalen. Naturskadekapitalen er bunden kapital og kan bare benyttes til erstatninger etter naturskader i Norge. Med naturskade forstås skade som direkte skyldes naturulykke, så som skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd.

Garantiordningen

Avsetning til garantiordning er bunden kapital og skal gi sikkerhet for at forsikringstakerne etter direkte skadeforsikringsavtaler avsluttet i Norge mottar riktig oppfyllelse av forsikringskrav som følger av avtalen.

Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel

Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel består av avkastning på pensjonsmidler ut over renteinntekt samt gevinster/tap som oppstår ved endring av de aktuarielle forutsetninger som benyttes ved beregning av pensjonsforpliktelse.

Annen opptjent egenkapital

Annen opptjent egenkapital er kundenes balanseførte egenkapital som består av årets og tidligere års resultat og inkluderer også avsetninger til pliktige fond (naturskadekapital, garantiordning). Andel av årets overskudd som ikke utbetales som utbytte tilføres annen opptjent egenkapital. Ved underskudd blir opptjent egenkapital redusert.

17 HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Regnskapsprinsipper for hendelser etter balansedagen

Ved avleggelse av regnskapet har vi så langt i 2024 hatt godt forsikringssalg, og god utvikling av forsikringsporteføljen. Vi har imidlertid hatt flere brannskader som påvirker resultatet av vår brannforretning så langt i 2024. Ekstremvær og andre hendelser har medført større skadeutbetalinger både i vårt markedsområde og i verden for øvrig. Dette påvirker også reassuranseskostnadene våre. Vi opplever at økte priser på forsikringer er krevende for våre kunder som opplever økte kostnader på mange områder. Vår lokale tilstedeværelse gir oss mulighet for en god oppfølging av våre kunder for å sikre at de har gode og hensiktsmessige forsikringsløsninger.

OPPSTILLING AV ENDRINGER I EGENKAPITAL

	Naturskade- fond	Garanti- ordning	Andre fond	Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpl./ -eiend.	Annen opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital pr. 31.12.2021	34.285.608	1.621.773	25.000.000	(21.965.636)	336.372.073	375.313.819
1.1.-31.12.2022						
Resultat før andre inntekter og kostnader	1.624.855	10.387			(25.054.619)	(23.419.377)
Andre inntekter og kostnader						
Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet						
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger				(3.164.085)		(3.164.085)
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet				791.021		791.021
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet				(2.373.064)	-	(2.373.064)
Sum andre inntekter og kostnader	-	-	-	(2.373.064)	-	(2.373.064)
Totalresultat	1.624.855	10.387	-	(2.373.064)	(25.054.619)	(25.792.441)
Utbetalt/vedtatt kunde utbytte			(4.047.269)		947.321	(3.099.948)
Til / fra andre fond			(2.905.100)		2.505.100	(400.000)
Egenkapital 31.12.2022	35.910.463	1.632.160	18.047.631	(24.338.700)	314.769.875	346.021.430
1.1.-31.12.2023						
Resultat før andre inntekter og kostnader	(6.481.153)	86.594	-	-	41.264.125	34.869.566
Andre inntekter og kostnader						
Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet						
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger				(3.480.481)		(3.480.481)
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet				870.119		870.119
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet				(2.610.362)	-	(2.610.362)
Sum andre inntekter og kostnader	-	-	-	(2.610.362)	-	(2.610.362)
Totalresultat	(6.481.153)	86.594	-	(2.610.362)	41.264.125	32.259.204
Utbetalt/vedtatt kunde utbytte	-	-	5.000.000	-	(9.425.443)	(4.425.443)
Til / fra andre fond			2.905.100		(4.104.979)	(1.199.879)
Egenkapital 31.12.2023	29.429.310	1.718.754	25.952.731	(26.949.062)	342.503.578	372.655.312

KONTANTSTRØM

Det er den direkte modellen som er benyttet og mene rapporteres brutto.

	2023	2022
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalte premier direkte forsikring	44 287 097	38 417 544
Utbetalte gjenforsikringspremier	-9 091 874	-7 585 777
Utbetalte erstatninger og forsikringsytelser dir.forsikring	-31 660 738	-25 496 518
Innbetalte gjenforsikringsoppgjør for erstatninger og forsikringsytelser	14 922 991	7 890 008
Betalte driftskostnader	-6 449 448	-7 908 043
Netto finansinntekter	5 334 255	3 352 158
Betalte skatter	-361 844	-4 329 183
Utbetalt utbytte/vedtatt kundeutbytte	-4 052 679	-4 396 792
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	12 927 759	-56 603
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter:		
Netto kontantstrøm lån til kunder mv.	359 772	341 308
Netto kontantstrøm av aksjer og andeler i andre foretak	-5 501 632	-22 291 008
Netto kontantstrøm av rentebærende verdipapirer	-27 710 915	17 679 853
Netto kontantstrøm av sertifikater	0	0
Netto kontantstrøm av eiendom	-12 006 341	-1 573 820
Netto kontantstrøm av andre verdipapirer med kort løpetid	0	0
Netto kontantstrøm andre kredittinstitusjoner	0	0
Netto kontantstrøm av driftsmidler mv	0	0
Netto kontantstrøm andre finansielle eiendeler	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-44 859 117	-5 843 667
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter:		
Betaling av leieforpliktelser	-324 502	-235 582
Betaling av renter vedrørende leieforpliktelser	-15 703	-8 402
Utbetalinger i.f.m. skadef.byggende fond/andre fond	-1 199 879	-400 000
Utbetalinger i.f.m. garantiordning for skadeforsikring	0	0
Innbetalinger i.f.m. garantiordning for skadeforsikring	0	0
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	-1 540 084	-643 984
Netto kontantstrøm for perioden	-33 471 441	-6 544 253
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-33 471 441	-6 544 253
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens beg.	50 730 965	57 275 218
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	17 259 524	50 730 965
Spesifikasjon av beholdning av kontanter og kontantekvivalenter		
Innskudd hos kredittinstitusjoner	4 874 620	3 212 438
Kontanter og bankinnskudd *	12 384 904	47 518 527
Sum kontanter og kontantekvivalenter	17 259 524	50 730 965
* Herav bundet på skattetrekkskonto	992 769	958 784

Revisors beretning 2023

RSM Norge AS

Ruseløkkveien 30, 0251 Oslo
Pb 1312 Vika, 0112 Oslo
Org.nr: 982 316 588 MVAT +47 23 11 42 00
F +47 23 11 42 01www.rsmnorge.no

Til generalforsamlingen i Hallingdal Gjensidig Brannkasse

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert Hallingdal Gjensidig Brannkasses årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsforetak (FOR-2015-12-18-1775), § 1-2 og International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU med mindre annet følger av forskriften.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært Hallingdal Gjensidig Brannkasses revisor sammenhengende i 2 år fra valget på generalforsamlingen den 28. september 2022 for regnskapsåret 2022.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2023. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

RSM Norge AS is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

RSM Norge AS er medlem av/is a member of Den norske Revisorforening.

Revisors beretning 2023 for Hallingdal Gjensidig Brannkasse

Erstatningsavsetningene

Erstatningsavsetninger er et estimat hvor størrelsen avhenger av forutsetninger som innebærer bruk av skjønn. Skjønnnet knytter seg til utviklingen av meldte skader som er under behandling, og hvordan inntrufne skader som ennå ikke er meldt til selskapet vil utvikle seg. For skader som er inntrufne, men ennå ikke er rapportert til selskapet, knytter det seg skjønn til:

- framskrivninger av historisk skadehistorikk og
- valg av aktuarielle forutsetninger

Beregningen av erstatningsavsetninger avhenger i betydelig grad av valg av datagrunnlag, metoden, startår og apriori antagelser. Endringer i forutsetninger kan gi betydelige endringer i de forsikringstekniske avsetninger.

Se note 2,3 og 4 i årsregnskapet for beskrivelse av erstatningsavsetninger.

Hvordan vi i vår revisjon håndterte sentrale forhold ved revisjonen

Vi har vurdert utformingen og effektiviteten av etablerte kontroller innenfor skadebehandling og fastsettelse av skadereserver. Selskapet benytter Gjensidige Forsikring for blant annet å gjennomføre skadehåndtering og beregninger av erstatningsavsetninger, hvor aktuaravdelingen har ansvar for beregning av erstatningsavsetningen.

Det er etablert en aktuarfunksjon som er en uavhengig kontrollfunksjon med hovedmål å sikre at de avsetningene som er beregnet er tilstrekkelige. Den uavhengige kontrollfunksjonen gjør reberegninger for å kunne sammenligne med beregnet erstatningsavsetning fra aktuaravdelingen, og har avgitt sin rapport for 2023. Gjensidige Forsikring har engasjert BDO AS til å avgi uttalelse vedrørende internkontroll hos Gjensidige Forsikring knyttet til Brannkassene - ISAE 3402 - type 2. BDO AS evaluerer design og effektivitet samt tester etablerte kontroller som skal sikre integritet av systemet som er relevant for finansiell rapportering.

Vi har gjennomgått tilsendte rapporter og har vurdert mulige avvik og tiltak. Vi har også vurdert de kontroller selskapet selv har ansvar for herunder ulike former for rimelighetskontroller. Vi har gjennomført tester av meldte skader for å vurdere om avsetningen er tilstrekkelig samt vurdert og utfordret rimeligheten av forutsetningene benyttet ved beregningen av avsetningene.

Vi har også lest og vurdert notene opp mot regelverket.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Revisors beretning 2023 for Hallingdal Gjensidig Brannkasse

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsforetak (FOR-2015-12-18-1775), § 1-2. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Revisors beretning 2023 for Hallingdal Gjensidig Brannkasse

Vi gir revisjonsutvalget en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de sakene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

Oslo, 27. mars 2024
RSM Norge AS

Inge Soteland
Statsautorisert revisor

